ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2018 80 ΤΕΥΧΟΣ

αΩ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΥΠΟΤΡΟΦΩΝ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ

Περιεχόμενα

Σημείωμα

Δραστηριότητες Υποτρόφων

- Επιτυχίες 3
- Αρχιτεκτονική 6
- Μουσική 7
- Εικαστικά 10
- Χορός 13

Ειδήσεις του Συνδέσμου

- Έλα μαζί μας – Ερχόμαστε σ' εσένα! 14
- Προκηρύχθηκε το νέο πρόγραμμα ενίσχυσης για την κάλυψη εξόδων επιστημονικών δημοσιεύσεων 15
- Ξεναγήσεις στην Αθήνα του 19ου αιώνα 16
- Οι υπότροφοι της Αγγλίας συντάσσονται στον στόχο του Συνδέσμου για εξωστρέφεια και κοινωνική προσφορά 21

Ειδήσεις του Ιδρύματος

- Σε πέντε κορυφαίους ακαδημαϊκούς τα Βραβεία Ωνάση 2018 23
- Σε δύο φοιτητές από τα Σεπόλια η προπτυχιακή υποτροφία «One of a Kind» του Ιδρύματος Ωνάση 26

Ειδήσεις του Θυγατρικού Ιδρύματος

- Οι Όρνιθες μάγεψαν το κοινό στη Νέα Υόρκη 28
- Η φύση της δικαιοσύνης: Ένας εικαστικός διάλογος με τους Όρνιθες 30
- Μεγάλη διεθνής διάκριση για την έκθεση «A World of Emotions».... 32

Ειδήσεις της Στέγης

- Το 5ο Fast Forward Festival εντός και εκτός Στέγης 34
- Αθήνα-Βηρυτός-Παρίσι: Ασυμφωνίες 40

Βιβλιοπαρουσίαση

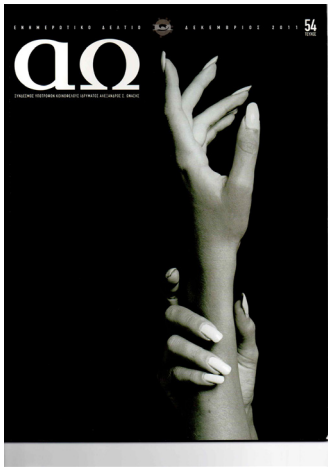
- Πιπέρι στο στόμα!.... 42
- Επανακατοικήσεις.... 45

Παρουσίαση Δίσκου

- Τραγούδια «κεντήματα» με... κλωστή και βελόνι.... 48

Σημείωμα

Είκοσι δύο χρόνια *ΑΩ*

Το τελευταίο έντυπο τεύχος του ΑΩ, αρ. 54 (Δεκέμβριος 2011)

Το περιοδικό *ΑΩ* ολοκληρώνει τον κύκλο του. Το τεύχος αυτό, το ογδοηκοστό από την έναρξη της κυκλοφορίας του, θα είναι και το τελευταίο. Ως υπεύθυνη του περιοδικού από το 1997, θα ήθελα να σημειώσω εδώ τα ορόσημα της έως σήμερα πορείας του.

Το περιοδικό *ΑΩ* δημιουργήθηκε το 1996 ως Ενημερωτικό Δελτίο του Συνδέσμου Υποτρόφων Ιδρύματος Ωνάση, με πρωτοβουλία του Αντώνη Παπαδημητρίου, τότε μέλους του ΔΣ του Ιδρύματος, ο οποίος υπήρξε πάντα ένθερμος υποστηρικτής της εκδοτικής προσπάθειας του Συνδέσμου.

Στην πορεία των ετών, το Ενημερωτικό Δελτίο αναπτύχθηκε, απέκτησε εξώφυλλο, μεγάλωσε, από 8σέλιδο έφτασε να έχει 64 σελίδες, και από το 2000 ψηφιοποιήθηκε σε ηλεκτρονική μορφή παράλληλα με την έντυπη έκδοσή του. Το 2011 ήταν χρονιά ορόσημο, γιατί έπειτα από 54 τεύχη έπαψε να τυπώνεται, αναπτύχθηκε σε νέα ηλεκτρονική μορφή, εμπλουτίστηκε και άρχισε να αποστέλλεται πλέον μόνο ηλεκτρονικά στα μέλη.

Επιδίωξή μας υπήρξε πάντοτε το *ΑΩ* να είναι ένα έντυπο, και στη συνέχεια ηλεκτρονικό, περιοδικό υψηλού επιπέδου, αντάξιο του Συνδέσμου Υποτρόφων. Σκοπός της έκδοσής του ήταν να παρουσιάζει τις ποικίλες δράσεις του Συνδέσμου, τις επιτυχίες των υποτρόφων, και να προβάλλει τις ακαδημαϊκές ή καλλιτεχνικές τους δραστηριότητες· επίσης, να λειτουργεί ως συνδετικός κρίκος μεταξύ των υποτρόφων, παρακινώντας τους να αρθρογραφούν και να μοιράζονται τα νέα τους με την «οικογένεια» του Συνδέσμου.

Το *ΑΩ* λειτούργησε όλα αυτά τα χρόνια και ως αρχείο των δραστηριοτήτων του Συνδέσμου. Ανατρέχοντας στις σελίδες του θα βρει κανείς όλες ανεξαιρέτως τις δράσεις που διοργανώθηκαν τα προηγούμενα χρόνια: πολιτιστικές, κοινωνικές, επιστημονικές, αθλητικές, καθώς και εκδηλώσεις με βασικό στόχο τη σύσφιξη των σχέσεων των μελών του.

Κατέγραψε επίσης ορισμένες μόνο από τις πάμπολλες δραστηριότητες του Ιδρύματος, του θυγατρικού Ιδρύματος της Νέας Υόρκης, καθώς και της Στέγης. Ειδικότερα, στη διάρκεια της 22ετούς πορείας του, το *ΑΩ* παρουσίασε:

- Ειδήσεις για τις επιτυχίες και τις δραστηριότητες άνω των 500 υποτρόφων
- 180 βιβλία που έγραψαν ή επιμελήθηκαν υπότροφοι
- 33 CD που ηχογράφησαν μουσικοί υπότροφοι
- 7 πολυσέλιδα θεματικά αφιερώματα με αφορμή πάντοτε τις δραστηριότητες του Συνδέσμου, του Ιδρύματος, της Στέγης και του θυγατρικού Ιδρύματος της Νέας Υόρκης [Σινεμά (τ. 55), Οι πολίτες στο διαδίκτυο (τ. 56), Αθλητισμός (τ. 57), Νάρκισσος (τ. 70), Γλώσσα (τ. 71), Ύπνος (τ. 72) και Εκπαίδευση (τ. 75)]
- Όλες τις δράσεις του Συνδέσμου
- Τις κυριότερες ειδήσεις του Ιδρύματος, της Στέγης και του θυγατρικού Ιδρύματος της Νέας Υόρκης.

Σημείωμα

Στο κομμάτι της αρθρογραφίας, πέραν των μελών της Συντακτικής Επιτροπής, συνεργάστηκαν συνολικά 218 υπότροφοι.

Θερμές ευχαριστίες αξίζουν σε όλους όσοι υπήρξαν μέλη της Συντακτικής Επιτροπής στο παρελθόν, για τον χρόνο που διέθεσαν, καθώς και για τη συμβολή τους με ιδέες, άρθρα και διορθώσεις. Ειδικότερα, τα 29 μέλη του Συνδέσμου που στελέχωσαν διαδοχικά τη συντακτική ομάδα του *ΑΩ* όλα αυτά τα χρόνια είναι:

Αντώνης Αντωνίου, Μαργαρίτα Γκούντρα, Κέλλυ Διαπούλη, Μαρία Δόκα, Ζωή Ζενιώδη, Αγγελική Καθαρίου, Γιώργος Καλόφωνος, Σοφία Καμβύση, Διονύσης Καμπόλης, Τιτίκα Καραβία, Ευάγγελος Κατσαρέλης, Μυρτώ Κιούρτη, Μαρία Μαγγιώρου, Διονύσης Μαλλούχος, Μάιρα Μηλολιδάκη, Δημήτρης Μπουραντώνης, Χριστίνα Παπαγεωργίου, Αιμιλία Παπαφιλίππου, Ηώ Πάσχου, Χρήστος Πρωτογερόπουλος, Γιάννης Χ. Ρούσσος†, Ελένη Σπυράκου, Θάνος Σταμπολής, Ευσταθία Σινανιώτη, Στεριανή Τσιντζιλώνη, Νικόλας Τσουκαλάς, Καλλιόπη Χρηστοφή, Γιόλα Χριστούλα.

Ιδιαίτερη μνεία αξίζει στην πρώην πρόεδρο του Συνδέσμου Ιωάννα Ν. Κονδύλη, που συμμετείχε επί χρόνια στη σύνταξη και στάθηκε πάντοτε μαχητικά στο πλευρό του *ΑΩ*, καθώς και στους εκάστοτε προέδρους των Διοικητικών Συμβουλίου του Συνδέσμου, οι οποίοι στήριξαν το περιοδικό.

Φυσικά, το περιοδικό δεν θα μπορούσε να υλοποιηθεί χωρίς τη συμβολή των εξωτερικών συνεργατών που είχαν την ευθύνη για το άρτιο σχεδιαστικό αποτέλεσμα, τη γλωσσική επιμέλεια και την υψηλού επιπέδου παραγωγή της έντυπης αρχικά και της ηλεκτρονικής μετέπειτα έκδοσης.

Ελπίζουμε το αποτέλεσμα να υπήρξε αντάξιο των προσδοκιών. Με θερμές ευχαριστίες προς το ΔΣ του Ιδρύματος Ωνάση, που υποστήριξε όλα αυτά τα χρόνια το *ΑΩ*.

Λήδα Μπουζάλη

Επιτυχίες

Θάνος Παπανικολάου

Ο Θάνος Παπανικολάου, καθηγητής του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος, και κάτοχος της έδρας Henry Goodrich Chair of Excellence του Πανεπιστημίου του Τενεσί στο Νόξβιλ, τιμήθηκε πρόσφατα με το διεθνές βραβείο Hans Albert Einstein από την Αμερικανική Ένωση Πολιτικών Μηχανικών (ASCE). Το έργο του διερευνά, μεταξύ άλλων, τη σύνδεση ανάμεσα στη διάβρωση ορεινών περιοχών, τη μεταφορά φερτών υλικών και τη γεωμορφολογία, καθώς και τη χρήση αισθητήρων για την πρόβλεψη της μεταφοράς υλικών. Η επιτροπή βράβευσης επισήμανε ότι η εκτεταμένη έρευνά του συνέβαλε στην κατανόηση σύνθετων φαινομένων στο πεδίο των ιζημάτων. Η τελετή απονομής θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Συνεδρίου Περιβάλλοντος και Υδατικών Πόρων (EWRI), στις 3-7 Ιουνίου στη Μινεάπολη.

Ο Θάνος Παπανικολάου είναι κάτοχος πτυχίου Πολιτικού Μηχανικού από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, καθώς και μεταπτυχιακού και διδακτορικού τίτλου σπουδών από το Πολυτεχνείο της Βιρτζίνια (ΗΠΑ). Διευθύνει το Εργαστήριο Υδραυλικής και Ιζηματοποίησης (HSL) και το Πολιτειακό Ερευνητικό Κέντρο Υδατικών Πόρων του Τενεσί (WRRC), ενώ επίσης συνδιευθύνει το Παρατηρητήριο Κρίσιμων Ζωνών IML-CZO (Critical Zone Observatory for Intensively Managed Landscapes). Είναι, τέλος, υπεύθυνος έκδοσης του επιστημονικού περιοδικού *Journal of Hydraulic Engineering (ASCE)*.

Κωνσταντίνος Γ. Κολοβός

Καθήκοντα επίκουρου καθηγητή στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων ανέλαβε τον Ιούνιο του 2017 ο Κωνσταντίνος Γ. Κολοβός, έπειτα από εκλογή, στο γνωστικό αντικείμενο Στρατιωτικές Εφαρμογές Χημείας. Είναι διπλωματούχος χημικός μηχανικός ΕΜΠ και διδάκτωρ μηχανικός ΕΜΠ στον Τομέα Χημικών Επιστημών, όπου και εκπόνησε διδακτορική διατριβή με θέμα τη *Βελτίωση Εψησιμότητας Μείγματος Πρώτων Υλών για την Παραγωγή Κλίνκερ*, ως μεταπτυχιακός υπότροφος του Ιδρύματος Ωνάση, του ΕΜΠ και του ΙΚΥ. Έχει διατελέσει μεταδιδακτορικός υπότροφος του ΙΚΥ και ερευνητής του Εργαστηρίου Ανόργανης και Αναλυτικής Χημείας του ΕΜΠ.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στους τομείς της Χημείας και Τεχνολογίας Τσιμέντου και Σκυροδέματος, της Επιστήμης και Τεχνολογίας των Δομικών Υλικών και της Ανόργανης Χημικής Τεχνολογίας. Το συγγραφικό του έργο περιλαμβάνει περισσότερα από 30 άρθρα σε έγκυρα διεθνή επιστημονικά περιοδικά με σύστημα κριτών.

Από το 2004 δίδαξε ως λέκτορας ΠΔ 407/80 στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, στη Σχολή Ικάρων, στο ΑΕΙ Πειραιά ΤΤ και στην ΑΣΠΑΙΤΕ. Είναι ενεργός αθλητής σε τρία ολυμπιακά αγωνίσματα της Σκοποβολής από το 1996, πρωταθλητής Ελλάδας 2014 στο αγώνισμα «Καραμπίνα Πρηνηδόν 50m 0.22» και Διεθνής Κριτής της ISSF με συμμετοχή σε διεθνείς αγώνες και στους 28ους Ολυμπιακούς Αγώνες «ΑΘΗΝΑ 2004».

Επιτυχίες

Διονύσης Γραμμένος

Ο μουσικός Διονύσης Γραμμένος επιλέχθηκε από τον διεθνώς αναγνωρισμένο φορέα Friends of Europe (Φίλοι της Ευρώπης) ως ένας από τους 40 Νέους Ευρωπαίους Ηγέτες για το 2018. Το καινοτόμο πρόγραμμα European Young Leaders (EYL40) έχει στόχο να προωθήσει την ευρωπαϊκή ταυτότητα, κινητοποιώντας ταλαντούχους νέους Ευρωπαίους που διακρίνονται σε όλους τους τομείς, από τον ακαδημαϊκό χώρο, τις επιστήμες και την κοινωνία των πολιτών έως τις επιχειρήσεις, την πολιτική και την τέχνη. Το πρόγραμμα υποστηρίζεται από αναγνωρισμένα ιδρύματα όπως το ιταλικό Ίδρυμα Καρίπλο και το Ίδρυμα Λάτση.

Οι 40 Νέοι Ευρωπαίοι Ηγέτες συναντώνται κάθε χρόνο σε δύο τριήμερα σεμινάρια, σε πόλεις σημαντικές για την Ενωμένη Ευρώπη, μαζί με φορείς λήψης πολιτικών αποφάσεων, εκπροσώπους ευρωπαϊκών θεσμών και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, για να συζητήσουν θέματα κοινού ενδιαφέροντος και να αναπτύξουν συγκεκριμένες προτάσεις και συστάσεις με στόχο την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν η Ευρώπη και οι πολίτες της. Σήμερα, το δίκτυο των Νέων Ευρωπαίων Ηγετών περιλαμβάνει στις τάξεις του 180 μέλη.

Ο Διονύσης Γραμμένος είναι σολίστ κλαρινέτου και αρχιμουσικός, βραβευμένος με τη διάκριση Νέος Ευρωπαίος Μουσικός της Χρονιάς, με το Διεθνές Βραβείο Leonardo Da Vinci και με το Χρυσό Μετάλλιο της Πόλεως των Αθηνών. Είναι ο πρώτος Έλληνας που προσκλήθηκε να συμμετάσχει ως μαέστρος στην Αμερικανική Ακαδημία Διεύθυνσης Ορχήστρας (American Academy of Conducting) στο Φεστιβάλ του Άσπεν στο Κολοράντο. Είναι επίσης ιδρυτής και μουσικός διευθυντής της Ελληνικής Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων. Έχει εμφανιστεί με πολύ σημαντικές ορχήστρες, όπως με τη Συμφωνική Ορχήστρα της Βιέννης, την Ορχήστρα της Νορβηγικής Ραδιοφωνίας, τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Σόφιας, τη Φιλαρμονική Ορχήστρα του Κατάρ, την Ορχήστρα Δωματίου της Πολωνίας, το Κουαρτέτο Philharmonia του Βερολίνου, το Σύνολο Πνευστών της Σουηδίας. Επίσης, έχει εμφανιστεί σε διεθνή φεστιβάλ και έχει δώσει ρεσιτάλ σε κορυφαίες αίθουσες συναυλιών: μεταξύ άλλων, στο Φεστιβάλ της Βιέννης, στο Μουσικό Φεστιβάλ του Ράινγκαου, στο Φεστιβάλ Αθηνών, στο Κάρνεγκι Χολ, στο Concertgebouw του Άμστερνταμ, στο Αμφιθέατρο του Μουσείου του Λούβρου και στο Μπάρμπικαν του Λονδίνου.

Επιτυχίες

Αγγελική Καθαρίου

Επίκουρη καθηγήτρια στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας εξελέγη στα τέλη του 2017 η Αγγελική Καθαρίου. Σπούδασε Τραγούδι στο Ωδείο Athenaeum και, με υποτροφία του Ιδρύματος Ωνάση, συνέχισε τις σπουδές της στην Ιταλία. Είναι απόφοιτος του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και διδάκτωρ του Πανεπιστημίου του Γιορκ. Έχει κερδίσει βραβεία σε διεθνείς διαγωνισμούς και συνεργάζεται με μεγάλες ορχήστρες σε λυρικά θέατρα.

Η πρόσφατη καλλιτεχνική της δραστηριότητα περιλαμβάνει την πρώτη παγκόσμια συναυλιακή παρουσίαση και δισκογράφηση του έργου μουσικού θεάτρου *Melodramma n.2 - Le cadavre exquis corrigé* του Marcelo Panni στη Ρώμη, του κύκλου τραγουδιών «Gaia Songs» του Roger Marsh και του έργου Fretted sounding boards της Silvina Milstein (Lontano Ensemble, Λονδίνο).

Ακόμη, ερμήνευσε την 3η Συμφωνία του Μίκη Θεοδωράκη στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης σε μουσική διεύθυνση Γιώργου Βράνου, καθώς και τον Φεγγαρίσιο Πιερρότο του Schoenberg στο πλαίσιο του κύκλου συναυλιών «Κυριακάτικα Πρωϊνά» της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, αλλά και στην Αθήνα υπό τον αρχιμουσικό Βασίλη Χριστόπουλο.

Τέλος, παρουσίασε, μαζί με τον επίσης υπότροφο πιανίστα Θοδωρή Τζοβανάκη, τον κύκλο «Inventions» του Δημήτρη Μητρόπουλου σε ποίηση Κ.Π. Καβάφη στο Λονδίνο, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων με τίτλο «C.P. Cavafy: The poetics of history and the music of poetry», ενώ τον Μάρτιο του 2018 συνέπραξε με το Shostakovich Ensemble στη Λισαβώνα, παρουσιάζοντας έργα Ravel, Debussy, Caplet και Shostakovich στο Centro Cultural de Belém.

Αρχιτεκτονική

Ηλίας Παπαγεωργίου
Η αρχιτεκτονική ομάδα SO-IL, συνιδρυτής και εκ των επικεφαλής της οποίας είναι ο υπότροφος Ηλίας Παπαγεωργίου, και το αρχιτεκτονικό γραφείο Laisné Roussel κέρδισαν τον διεθνή διαγωνισμό για την αναμόρφωση της πλατείας Μαζά (Place Mazas) στο Παρίσι με την πρότασή τους L'Atelier de l'Arsenal. Τον διαγωνισμό διοργάνωσε η πόλη του Παρισιού στο πλαίσιο του έργου «Reinventer la Seine», μια πρόσκληση για καινοτόμες προτάσεις που θα συνδυάζουν την αρχιτεκτονική, τη δημιουργική χωροταξία και την ανάπτυξη σημείων δίπλα στον Σηκουάνα.

Η πλατεία Μαζά είναι μια περιοχή σημαντική για το Παρίσι, ανάμεσα στην πλατεία της Βαστίλης και τον Σηκουάνα, στη συμβολή του με το κανάλι Saint Martin. Το σημείο περιλαμβάνεται στα επερχόμενα σχέδια αστικής ανάπτυξης της γαλλικής πρωτεύουσας, όπου πρόκειται να διαμορφωθεί, μεταξύ άλλων, και το παρόχθιο πάρκο Rives de Seine.

Η πρόταση L'Atelier de l'Arsenal επιδίωξε να ενσωματώσει τη μοναδική αυτή τοποθεσία στον ιστορικό ιστό του Παρισιού, παρουσιάζοντας μια νέα, ευέλικτη αστική στρατηγική και δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για τη μετεξέλιξη της πόλης στο μέλλον. Προβλέπεται να διαμορφωθούν οι εξής νέοι δημόσιοι χώροι: ένα επταώροφο ξύλινο κτήριο με χώρους κατοικίας, ένα κτήριο με χώρους εργασίας, εργαστήριο ψηφιακής καινοτομίας και αίθουσα πολλαπλών χρήσεων για πολιτιστικές δραστηριότητες, καθώς και υπαίθριοι χώροι με θέα στον ποταμό και στο αστικό τοπίο. Ο σχεδιασμός ενσωματώνει επίσης την Aurore, έναν χώρο φιλοξενίας για τους άστεγους, που ήδη λειτουργεί εκεί. Επιπλέον, διαμορφώνει χώρους για τον ναυτικό όμιλο της Βαστίλης, καθώς και άλλους χώρους δραστηριότητας στον Σηκουάνα, όπως ένα νέο κολυμβητήριο, δεξαμενές για μελέτες βιοποικιλότητας και εργαστήριο παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων.

Η πρόταση είναι αποτέλεσμα συνεργασίας μεταξύ αρχιτεκτόνων, προγραμματιστών, συμβούλων διαμόρφωσης προγραμμάτων και κατοίκων. «Είμαστε ενθουσιασμένοι που θα εργαστούμε σε μια τέτοια μοναδική τοποθεσία στο Παρίσι. Η πρότασή μας αποτελεί μια δυναμική προσέγγιση στη διαμόρφωση των πόλεων, λαμβάνοντας υπόψιν την ιστορία της πόλης, καθώς και την πολυπλοκότητα των σημερινών συνθηκών, ενώ παράλληλα αφήνει χώρο για τη μετεξέλιξή της στο μέλλον», ανέφερε ο Ηλίας Παπαγεωργίου.

Δείτε το σχετικό βίντεο.

Μουσική

Λουκία Λουλάκη

Με ιδιαίτερη επιτυχία εμφανίστηκε κατά την καλλιτεχνική περίοδο 2017-2018 η υπότροφος Λουκία Λουλάκη στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, ερμηνεύοντας, μαζί με τον πιανίστα Γιώργο Φράγκο, σονάτες Beethoven, Brahms και Chopin, στην Αίθουσα Δημήτρης Μητρόπουλος, στο πλαίσιο του κύκλου συναυλιών «Για τσέλα και γκάμπες».

Ιδρυτικό μέλος του συνόλου Trio 92 και του κουαρτέτου Selini, η Λουκία Λουλάκη έχει αποσπάσει σημαντικά διεθνή βραβεία (μεταξύ άλλων, το βραβείο του Ιδρύματος Σουζούκι και το βραβείο Τζίνα Μπαχάουερ, με πρόεδρο της επιτροπής τον βιολοντσελίστα Heinrich Schiff). Συμπράττει με τις σημαντικότερες ελληνικές ορχήστρες και σύνολα μουσικής δωματίου και εμφανίζεται σε ρεσιτάλ στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Αποφοίτησε από το Ωδείο Αθηνών, με άριστα παμψηφεί, 1ο βραβείο και την ύψιστη τιμητική διάκριση, το χρυσό μετάλλιο Α. και Ι. Συγγρού. Από το 2007 έως το 2011 ήταν μαθήτρια της Natalia Gutman στην Ακαδημία Scuola di Musica di Fiesole, όπου σπούδασε με υποτροφία του Ιδρύματος Mundo en Harmonia. Συνέχισε με μεταπτυχιακές σπουδές στο βιολοντσέλο στο Vienna Konservatorium Privatuniversität, όπου και σπούδασε με υποτροφία του Ιδρύματος Ωνάση.

Περικλής Κούκος, Δημήτρης Κούκος, Γιώργος Φαρούγγιας

Ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον πορτρέτο με έργα μουσικής δωματίου για πνευστά και πιάνο του διακεκριμένου συνθέτη και υποτρόφου Περικλή Κούκου παρουσιάστηκε τον Φεβρουάριο του 2018 στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών.

Ο ταλαντούχος πιανίστας και επίσης υπότροφος Δημήτρης Κούκος με το κουιντέτο ξύλινων πνευστών Αίολος διέτρεξαν τρεις δεκαετίες δημιουργίας του συνθέτη, ερμηνεύοντας έργα που αναδεικνύουν το ηχητικό του σύμπαν και έχουν ήδη διαγράψει ιδιαίτερα επιτυχημένη πορεία κερδίζοντας την καταξίωση στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. *Τραγούδια δίχως λόγια, Hommage στον Γιώργο Σεφέρη, Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας, Suite in Blue*: έργα με διεθνή πορεία και καταξίωση, ξαναδουλεμένα πάνω στον λεπταίσθητο ήχο της μουσικής δωματίου.

Το κουιντέτο ξύλινων πνευστών Αίολος αποτελείται από καταξιωμένους σολίστ, μέλη ελληνικών συμφωνικών συνόλων: τον υπότροφο Γιώργο Φαρούγγια (φαγκότο), τον Βαγγέλη Σταθουλόπουλο (φλάουτο), τον Γιάννη Τσελίκα (όμποε), τον Άγγελο Πολίτη (κλαρινέτο) και τον Σπύρο Κάκο (κόρνο).

Μουσική

Ζωή Ζενιώδη, Λένια Ζαφειροπούλου
Η μεσόφωνος Λένια Ζαφειροπούλου και η αρχιμουσικός και πρόεδρος του Συνδέσμου Υποτρόφων Ζωή Ζενιώδη συνέπραξαν σε μια βραδιά μουσικής, χορού και χορευτικού αυτοσχεδιασμού με αφετηρία την καντάτα του J.S. Bach «Ich habe genung, BWV 82».

Στην παράσταση με τίτλο «I had enough», που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2018 στο πλαίσιο του φεστιβάλ Ημέρες Λατρευτικής Μουσικής της Εναλλακτικής Σκηνής της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, με συνοδοιπόρους τον χορογράφο Τάσο Καραχάλιο και τον Δημήτρη Κούντουρα στο φλάουτο, οι καλλιτέχνες, προερχόμενοι από διαφορετικές πορείες, αναζητούν το νήμα της μουσικής και του φιλοσοφικού στοχασμού του J.S. Bach, χρησιμοποιώντας το σώμα, τα βήματα, τη φωνή.

Μουσική

Χρήστος Λενούτσος

Ένα ξεχωριστό φεστιβάλ μουσικής, το «Μουσικότροπο», παρουσίασε για δεύτερη συνεχή χρονιά το Δημοτικό Ωδείο Λάρισας από τις 20 Ιανουαρίου έως 11 Φεβρουαρίου, με ποικίλες και πρωτότυπες δράσεις. Εμπνευστής και καλλιτεχνικός διευθυντής του φεστιβάλ είναι ο υπότροφος πιανίστας Χρήστος Λενούτσος, ενώ μεταξύ των σημαντικών χορηγών του ήταν και η Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση.

Το φεστιβάλ έχει στόχο να προσελκύσει φιλόμουσους με συναυλίες που σπανίζουν σε πόλη της περιφέρειας, να ανανεώσει τη διάθεση διδασκαλίας και γνώσεων των εκπαιδευτικών της μουσικής, καθώς και να προσελκύσει το ενδιαφέρον των καλλιτεχνών με ψυχοσωματικές προσεγγίσεις, αγγίζοντας μιαν άλλη πτυχή της μουσικής πράξης.

Σε τέσσερα συνεχόμενα σαββατοκύριακα φιλοξένησε συναυλίες με σύνολα και καλλιτέχνες παγκόσμιου βεληνεκούς, όπως το Piandaemonium (6 πιάνα - 12 πιανίστες), τη Φιλαρμόνια Ορχήστρα Αθηνών με μαέστρο τον Βύρωνα Φιδετζή και σολίστ τη Λίλια Εσίποβα στην άρπα, τη Σαβίνα Γιαννάτου με συνοδεία στο πιάνο τον Σπύρο Μάνεση, καθώς και το Τρίο Μπαρόκ με αυθεντικά όργανα εποχής με τη μεσόφωνο Θεοδώρα Μπάκα, τον Δημήτρη Καρακαντά (μπαρόκ βιολί) και τον Μάρκελλο Χρυσικόπουλο (τσέμπαλο).

Σημαντικό μέρος του φεστιβάλ αποτελούν τα επιμορφωτικά προγράμματα. Φέτος διοργανώθηκαν διήμερα βιωματικά εργαστήρια, απευθυνόμενα σε καθηγητές μουσικής, καλλιτέχνες, εμψυχωτές, νηπιαγωγούς, δασκάλους ειδικής αγωγής κ.λπ. Συμμετείχαν το εκπαιδευτικό σύνολο ΜΟΥΣ.Ε.Σ. του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, με θέμα τη διδασκαλία της μουσικής στην ειδική αγωγή, ο δρ Νίκος Θεοδωρίδης σε ένα βιωματικό εργαστήρι με θέμα «Ταξίδια με τραγούδια, παιχνίδια και χορούς της γης», η Ανθή Θάνου με τον Αλέξανδρο Μακρή στις «Τεχνικές αφήγησης με μουσική συνοδεία», καθώς και ο σωματο-ψυχοπαιδαγωγός Πάνος Λαμπρόπουλος με το βιωματικό εργαστήριο «Το Μουσικό Σώμα».

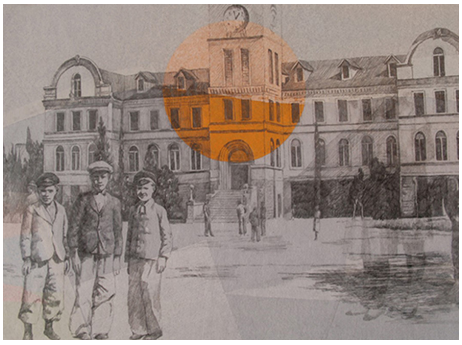
Σημαντικής σπουδαιότητας είναι το τμήμα του φεστιβάλ που είναι ειδικά αφιερωμένο στα παιδιά. Το τμήμα αυτό το επιμελείται επίσης η Ολυμπία Τσαγιάννη, καθηγήτρια Ανώτερων Θεωρητικών-Προπαιδείας του Δημοτικού Ωδείου Λάρισας, παρουσιάζοντας εκπαιδευτικά προγράμματα για σχολεία. Στα προγράμματα αυτά, που τα παρακολούθησαν 2.500 παιδιά, συμμετείχαν το σύνολο Piandaemonium με ρεπερτόριο ειδικά διαμορφωμένο για παιδιά σχολείων, καθώς και ο Σωκράτης Σινόπουλος με το μουσικό σύνολο παραδοσιακών οργάνων «Ισημερία», στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού προγράμματος-συναυλίας της Στέγης με τίτλο «Ταξιδεύοντας στις μουσικές των λαών και των εποχών». Επίσης, δόθηκαν παραστάσεις για παιδιά 3 ετών και άνω με το παραμύθι «Σταχτοπούτες και πεντάμορφες του κόσμου» με την Ανθή Θάνου και τον Αλέξανδρο Μακρή, το οποίο παρακολούθησαν περισσότερα από 150 παιδιά.

Η πολυδιάστατη παρουσία του φεστιβάλ ολοκληρώθηκε με την έκθεση του κορυφαίου Έλληνα φωτογράφου Σπύρου Βαγγελάκη. Η έκθεση με θέμα «Ηχογραφίες» ήταν μια συνάντηση πολιτισμών και αισθήσεων, μέσα από φιγούρες μουσικών τζαζ της παγκόσμιας μουσικής σκηνής, προσθέτοντας μια ξεχωριστή καλλιτεχνική αύρα στο πρόγραμμα του φεστιβάλ «Μουσικότροπο».

Εικαστικά

Ράνια Μπέλλου

Οι Kalfayan Galleries παρουσιάζουν την τέταρτη ατομική έκθεση της Ράνιας Μπέλλου, με τίτλο «Immortal Love or Ode to the Past». Στην έκθεση, η οποία εγκαινιάστηκε στις 22 Φεβρουαρίου και διήρκεσε έως τις 14 Απριλίου 2018, παρουσιάζονται σχέδια τα οποία δημιούργησε η καλλιτέχνις τα τελευταία δύο χρόνια.

Τα έργα βασίζονται σε ένα ημερολόγιο της περιόδου 28 Μαΐου 1945 έως 16 Φεβρουαρίου 1952 το οποίο ανακάλυψε η ίδια η Μπέλλου σε κάποια υπαίθρια αγορά της Αθήνας. Ο συντάκτης του ημερολογίου, Π. Στάης, αποτύπωσε στο χαρτί σκέψεις, συναισθήματα, επιθυμίες, όνειρα, καθώς και δικά του ερωτικά ποιήματα, κατά κύριο λόγο γραμμένα στα ελληνικά, αλλά και με κάποια αποσπάσματα στα αγγλικά. Όλα είναι αφιερωμένα στην εκλεκτή της παιδικής του ηλικίας, τη Μάρθα, την οποία είχε αποχωριστεί πριν από τριάντα πέντε χρόνια, μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή. Είναι αξιοσημείωτο ότι στο ημερολόγιο υπάρχει ένα ποίημα που γράφτηκε στη Σμύρνη το 1919. Το παλιό, χειρόγραφο ημερολόγιο έχει σκληρό, δερματόδετο εξώφυλλο, το οποίο κοσμεί η Ακρόπολη, σχεδιασμένη και ζωγραφισμένη στο χέρι. Ο τίτλος της έκθεσης, «Immortal Love or Ode to the Past», παραπέμπει σε ένα από τα ομότιτλα ποιήματα του ημερολογίου.

Αναλαμβάνοντας το καθήκον να αναπλάσει το σύμπαν του Π. Στάη, η Ράνια Μπέλλου ξανάδωσε ζωή και δημιούργησε εικόνες για γεγονότα, χαρακτήρες και στιγμιότυπα της ζωής του, με μια σειρά από διάτρητα, κατακερματισμένα αλλά και αλληλοσυνδεόμενα, στρωματοποιημένα επίπεδα λεπτών σχεδίων, τα οποία αποτυπώνουν στιγμές από την περίοδο 1910 1920 στη Σμύρνη, καθώς και την περίοδο 1940 1950 στην Αθήνα.

Η Ράνια Μπέλλου, καθ' όλη τη σταδιοδρομία της, βασίζεται στη σχολαστική εξερεύνηση των ορίων του σχεδίου. Ύστερα από διαλογή αρχειακού υλικού, οι νέες συνθέσεις σχεδίων της καλλιτέχνιδας, φασματικές και αποσπασματικές, κυμαίνονται από τοπία μέχρι ιδιότυπα πορτρέτα. Χρησιμοποιώντας τον γραφίτη με ιδιαίτερη λεπτότητα και με έμφαση στη λεπτομέρεια, με μία νέα παλέτα πολύχρωμου αραχνοΰφαντου χαρτιού, η καλλιτέχνις λαξεύει το φως και, εκμεταλλευόμενη τη διαφάνεια του υλικού, κινείται μεταξύ ρεαλισμού και αφαίρεσης. Η συγγραφέας πλέον είναι η Ράνια Μπέλλου, η οποία δίνει τον χώρο σε προσωπικά συναισθήματα και μνήμες να εισβάλουν και να εμπλουτίσουν τη μυθιστορηματική αφήγηση, σχολιάζοντας την έμφυτη επιθυμία μας να ξαναγράψουμε την ιστορία, τη δική μας και των άλλων. Τα έργα της Ράνιας Μπέλλου σε χαρτί συχνά αναπτύσσονται και ως βιβλία. Τα σχέδια που παρουσιάζονται στην έκθεση συνοδεύονται από το *Immortal Love or Ode to the Past, 2016*, ένα μοναδικό βιβλίο που αποτελείται από τριάντα σχέδια σε κολάζ από χρωματιστά αραχνοΰφαντα χαρτιά.

Εικαστικά

Θεόδωρος Ζαφειρόπουλος, Γεωργία Σαγρή, Αιμιλία Παπαφιλίππου, Κωστής Βελώνης

Την εκδοχή 70 σύγχρονων Ελλήνων εικαστικών δημιουργών για τα σύμβολα, τις εικόνες και τους πρωταγωνιστές της Οκτωβριανής Επανάστασης, τα μηνύματα, τα συνθήματα, το πνεύμα, την ορμή και τον δυναμισμό της, τις διαστάσεις ενός από τα ιστορικά γεγονότα που «συγκλόνισαν» τον κόσμο και καθόρισαν την ιστορία του 20ού αιώνα, φιλοξενεί η έκθεση «Η Μνήμη της Επανάστασης - Σύγχρονοι Έλληνες Εικαστικοί», που συνδιοργανώνουν το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης της Θεσσαλονίκης και η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών. Ανάμεσα στους 70 σύγχρονους εικαστικούς είναι και οι υπότροφοι Θεόδωρος Ζαφειρόπουλος, Γεωργία Σαγρή, Αιμιλία Παπαφιλίππου και Κωστής Βελώνης.

Θεόδωρος Ζαφειρόπουλος, *Ξαπλώστε με μέσ' στο πευκόδασο, ύπνο σμαραγδένιο για να κοιμηθώ*, βιντεοεγκατάσταση, 2017

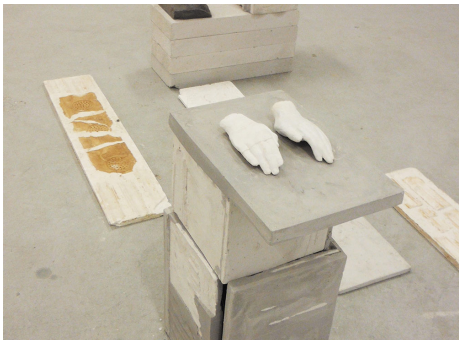
Η έκθεση διοργανώθηκε και παρουσιάστηκε με μεγάλη επιτυχία στο Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης στη Θεσσαλονίκη την άνοιξη του 2017, όπου είχαν την ευκαιρία να τη δουν χιλιάδες επισκέπτες. Τώρα, παρουσιάζεται στην Αθήνα (13 Φεβρουαρίου – 14 Απριλίου 2018), στον εκθεσιακό χώρο «Νίκος Κεσσανλής» της ΑΣΚΤ, εμπλουτισμένη με έργα περισσότερων καλλιτεχνών. Συνοδεύεται από αναπαραγωγές έργων της συλλογής Κωστάκη του ΚΜΣΤ που σκιαγραφούν το σκηνικό της εποχής της ρωσικής πρωτοπορίας. Η τέχνη της ρωσικής πρωτοπορίας αποτελεί εξάλλου μέχρι σήμερα για τους καλλιτέχνες μιαν ανεξάντλητη πηγή έμπνευσης, προβληματισμού και ερεθισμάτων, οδηγεί σε θετικούς ιστορικούς και πολιτισμικούς συνειρμούς, αφού υλοποιεί εξαιρετικά και υποδειγματικά ριζοσπαστικές καλλιτεχνικές και κοινωνικοπολιτικές ουτοπίες.

Η έκθεση «Η Μνήμη της Επανάστασης – Σύγχρονοι Έλληνες Εικαστικοί» δεν στοχεύει να υποκαταστήσει την αυστηρή ιστορική μελέτη, τις διαφορετικές αναγνώσεις, αντικρουόμενες ερμηνείες και αποτιμήσεις των ιστορικών. Αντίθετα, επικεντρώνεται σε έναν ξεχωριστό προβληματισμό, με τις έννοιες τις Ουτοπίας και της Επανάστασης, αλλά και τους πειραματισμούς των Ρώσων πρωτοπόρων καλλιτεχνών, να βρίσκονται στον πυρήνα της και να συγκροτούν τον νοηματικό της άξονα. Οι καλλιτέχνες της έκθεσης, μέσα από διαφορετικές προσεγγίσεις, «μεταφέρουν» την έννοια της Επανάστασης δυναμικά στο παρόν, έρχονται να μιλήσουν για τη δυναμική και την αντοχή της στον χρόνο, σε μια κρίσιμη περίοδο μετάβασης, κρίσης και αναμονής, αμφισβήτησης και έκπτωσης των ιδεολογιών.

Την έκθεση πλαισιώνουν επίσης πολλά αντικείμενα, όπως αφίσες και προτομές με τους ηγέτες της Οκτωβριανής Επανάστασης, ζωγραφικοί πίνακες σοσιαλιστικού ρεαλισμού, φωτογραφίες κ.ά. από τη συλλογή του Βασίλη Κωνσταντίνου, την οποία έχει παραχωρήσει ο ίδιος στο ΚΜΣΤ. Η συλλογή έχει συγκροτηθεί μέσα από πολυάριθμα ταξίδια του συλλέκτη στη μεγάλη γεωγραφική περιοχή των Βαλκανίων και λειτουργεί αναμνηστικά, αλλά και ως υπόμνηση μιας μεγάλης πολιτικής ιστορίας και, ταυτόχρονα, πιο προσωπικά, αφού αποκαλύπτει πολλές κρυφές ιστορίες της ατομικής διαχείρισης της ιστορίας.

Εικαστικά

Χριστίνα Παπαγεωργίου

Η υπότροφος Χριστίνα Παπαγεωργίου συμμετέχει στην έκθεση «Μνήμη – Λήθη – Γραφή, Ελληνική – Κινεζική», που εγκαινιάστηκε την Παρασκευή 30 Μαρτίου στο Επιγραφικό Μουσείο Αθηνών. Την εικαστική αυτή έκθεση, που επιμελήθηκαν η Βασιλική Κολιπέτσα, ο Κωνσταντίνος Στουπάθης και η Ioanna Lin, εγκαινίασε ο Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού Κώστας Στρατής. Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 31 Μαΐου 2018.

Αφετηρία του έργου της Χριστίνας Παπαγεωργίου είναι οι ευχαριστήριες επιγραφές «ιάματα» προς τον θεό Ασκληπιό με αφορμή το θαύμα της θεραπείας που επιτελέστηκε. Πρόκειται για ένα «υποδειγματικό παράδειγμα» θεραπείας που αναπαράγεται σαν γνώση και μορφή διαμέσου των αιώνων. Το έργο αναπαράγει ιστορίες ίασης από διηγήσεις σύγχρονες και αρχαίες, εγχάρακτες/εγγεγραμμένες επάνω στο αφιέρωμα ή στον χώρο που το υποδέχεται.

Όπως εξηγεί η καλλιτέχνις, στο σύγχρονο τοπίο που ζούμε σήμερα κυριαρχεί η διασπορά (fragmentation) και χάνεται η έννοια της σύνθεσης και της ενότητας που επιτρέπει να υπάρχει μια ενοποιημένη εποπτεία. Κατά συνέπεια, αναδύεται η βία των «υποδειγματικών παραδειγμάτων» σαν κρυμμένη μορφή κυριαρχίας. Ιερογλυφικά έναντι φωνητικού αλφάβητου…

Η Χριστίνα Παπαγεωργίου σπούδασε Γλυπτική στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών Αθήνας και Αρχιτεκτονική στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Είναι επίσης κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος MA in Text and Performance Studies από το King's College και τη Βασιλική Ακαδημία Δραματικών Τεχνών του Λονδίνου (RADA). Κατά τη διάρκεια των σπουδών της, τιμήθηκε με τις υποτροφίες του ΙΚΥ, του IAESTE και του Ιδρύματος Ωνάση. Δουλεύει στην Ελλάδα και το εξωτερικό, με σταθερή παρουσία στη γλυπτική και τις παραστατικές τέχνες, ενώ ταυτόχρονα συμμετέχει με ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια Φιλοσοφίας της Τέχνης και Αισθητικής.

Το 2013, το έργο της με τίτλο *Ομφαλός* εγκαινιάστηκε σε δημόσιο χώρο, στο πάρκο Łazienki του Μουσείου Łazienki της Βαρσοβίας, και η καλλιτέχνις βραβεύτηκε με τιμητικό μετάλλιο. Έργα της βρίσκονται σε ιδιωτικές και δημόσιες συλλογές στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Χορός

Γιάννης Μανταφούνης

Λαχτάρησα να βρω τον άγγελο
Κι ανάμεσα σε ρύγχη βρέθηκα, ζώων άγριων
Αφήστε με να βρω τον έρωτα
Αφήστε με να παίξω
Ξέχασα πώς αγαπάνε
Αφήστε με να φύγω
Δίχως αγάπη δεν μπορώ να ζήσω.

Με βάση το έργο Μυστήριο Μπουφφ του Βλαντίμιρ Μαγιακόφσκι, ο χορογράφος Γιάννης Μανταφούνης σκηνοθέτησε την παράσταση *MayaBuff. Ένα ντελίριο του Μαγιακόφσκι* για το Εθνικό Θέατρο, στο ισόγειο του Θεάτρου Rex, από τις 18 Ιανουαρίου έως τις 11 Φεβρουαρίου 2018. Ο διεθνούς φήμης χορογράφος δημιούργησε μέσα από τη δική του πρωτοποριακή μέθοδο μια σκηνική σύνθεση, με αφορμή το έργο που έγραψε ο Μαγιακόφσκι για την πρώτη επέτειο της επανάστασης των Μπολσεβίκων, το 1918.

Ο κορυφαίος Σοβιετικός ποιητής, θεατρικός συγγραφέας και κατεξοχήν εκπρόσωπος του ρωσικού φουτουρισμού στις αρχές του 20ού αιώνα παρωδεί τη δομή του μεσαιωνικού κύκλου μυστηρίων και εξηγεί τον τίτλο ως εξής: «Μυστήριο είναι ό,τι μεγάλο υπάρχει στην επανάσταση, μπουφφ ό,τι είναι σ' αυτή γελοίο». Όλα αυτά θα ακούγονταν πολύ παρωχημένα, αν ο Μαγιακόφσκι δεν είχε προνοήσει να «δώσει την άδεια» στους μελλοντικούς σκηνοθέτες να μη διστάσουν να κάνουν ό,τι θέλουν στο έργο του, ώστε να το μεταφέρουν στην εποχή τους. «Στο μέλλον όλοι όσοι θελήσουν να ερμηνεύσουν, να παρουσιάσουν, να διαβάσουν ή να δημοσιεύσουν το *Μυστήριο Μπουφφ* θα πρέπει να τροποποιήσουν το περιεχόμενο, να το κάνουν σύγχρονο, άμεσο, φρέσκο», έγραψε στον πρόλογο της έκδοσης του έργου του το 1921.

Ο Βλαντίμιρ Μαγιακόφσκι ονειρευόταν ένα θέατρο που θα συνδύαζε το δραματικό στοιχείο με τον χορό και τον ρυθμικό λόγο. Ένα θέατρο αντιρεαλιστικό, επαναστατικό, μαζικό, φουτουριστικό, στο οποίο χιλιάδες άνθρωποι και εκατοντάδες αυτοκίνητα και αεροπλάνα θα γέμιζαν μια γιγάντια σκηνή και θα αναπαριστούσαν για εκατομμύρια θεατές το έπος της Οκτωβριανής Επανάστασης. Το *Μυστήριο Μπουφφ* είναι η μικρογραφία αυτού του κοσμικού οράματος.

Τα σάρωσε όλα ο κατακλυσμός. Τόσο το καλύτερο. Η Γη καταστρέφεται από έναν μεγάλο κατακλυσμό. Επτά ζεύγη «καθαρών» και επτά ζεύγη «μουντζούρηδων» θα επιβιβαστούν, για τη σωτηρία τους, σε μία Κιβωτό. Εκεί θα εξελιχθεί, μέσα από τη μορφή της καυστικής σάτιρας, η σύγκρουση του εκμεταλλευτή με το θύμα της εκμετάλλευσης, περνώντας διαδοχικά από το ένα κοινωνικό σύστημα στο επόμενο. «Στο *MayaBuff* ο χρόνος διαστέλλεται και η πρόθεση αποστασιοποιείται από τη δράση. Στο κρίσιμο δευτερόλεπτο που προηγείται της εκφοράς του λόγου, πριν από την απόπειρα κίνησης, οι χορευτές-ηθοποιοί έχουν ήδη κριθεί, όχι για αυτό που υποκρίνονται, αλλά για αυτό που είναι», εξηγεί ο Γιάννης Μανταφούνης, ο οποίος ζει και εργάζεται στη Γενεύη.

Το έργο ερμήνευσαν η Αλεξάνδρα Καζάκου, ο Κωνσταντίνος Καρβουνιάρης, ο Αλέξης Κωτσόπουλος, ο Νίκος Λεκάκης, η Effi Rabsilber, ο Χρήστος Στέργιογλου, ο Συμεών Τσακίρης, η Αμαλία Τσεκούρα και η Αντιγόνη Φρυδά, ενώ οι φωτισμοί ήταν της Μελίνας Μάσχα.

Δείτε το διαφημιστικό βίντεο της παράστασης

Έλα μαζί μας – Ερχόμαστε σ' εσένα!

Κατά τα τρία προηγούμενα σχολικά έτη, ο Σύνδεσμος Υποτρόφων του Ιδρύματος Ωνάση ανέλαβε την εκπαιδευτική πρωτοβουλία να κινητοποιήσει τους υποτρόφους του, οι οποίοι, αξιοποιώντας τα εφόδια που απέκτησαν μέσω της υποστήριξης του Ιδρύματος, βγήκαν στην κοινωνία και ήρθαν πρόσωπο με πρόσωπο με το μέλλον της χώρας, τους μαθητές μας. Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής δράσης «Έλα μαζί μας!», οι υπότροφοι επισκέφτηκαν σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εντός Αττικής. Μέσα από ομιλίες και βιωματικές δράσεις έφεραν τους μαθητές κοντά στις επιστήμες, τις τέχνες και τον πολιτισμό, εμπνέοντάς τους για τις μελλοντικές επαγγελματικές επιλογές τους και διανοίγοντας νέους ορίζοντες στην ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους.

Φέτος, η δράση μετεξελίσσεται με ακόμη μεγαλύτερο όραμα και προοπτική, διότι εκτός από την Αθήνα θα υλοποιηθεί και στη Θεσσαλονίκη, ενώ όσοι συμμετάσχουν θα έχουν τη δυνατότητα –αν το επιθυμούν και μπορούν– να βγουν από τα στενά όρια των πόλεων και να φτάσουν αρκετά μακριά, μέχρι κάποιο σχολείο της παραμεθορίου. Στόχος του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι τα μέλη του Συνδέσμου Υποτρόφων να συνεχίσουν το ταξίδι στη γνώση για τέταρτη συνεχή χρονιά σε ακόμη περισσότερα σχολεία και εκτός Αθηνών.

Ο Σύνδεσμος απευθύνει πρόσκληση σε όλους εσάς που αγαπάτε το αντικείμενο εκπαίδευσης και εργασίας σας και διακατέχεστε από αίσθημα κοινωνικής προσφοράς και ευαισθητοποίησης προς τη νέα γενιά, να συμμετάσχετε στη δράση της ερχόμενης σχολικής χρονιάς (Νοέμβριος 2018 – Μάιος 2019). Τα μέλη του Συνδέσμου Υποτρόφων όλων των κατευθύνσεων μπορούν να συμμετάσχουν εθελοντικά, με πλήρη κάλυψη των μετακινήσεών τους και των αναλωσίμων που απαιτούνται για την υλοποίηση του προγράμματός τους. Αυτήν τη χρονιά, το «Έλα μαζί μας – Ερχόμαστε σ' εσένα!» θα απευθυνθεί σε δημόσια γυμνάσια και λύκεια της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

Η πρόταση που θα αποστείλετε θα πρέπει να υλοποιείται σε δύο διδακτικές ώρες, καθώς ο χρόνος απασχόλησης σε κάθε σχολείο είναι μία δίωρη επίσκεψη. Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλουν πρόταση συνοδευόμενη από βιογραφικό σημείωμα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: hsyrou.contact@onassis.org. Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων και προτάσεων λήγει τη Δευτέρα 4 Ιουνίου 2018.

Δηλώστε συμμετοχή εδώ!

Προκηρύχθηκε το νέο πρόγραμμα ενίσχυσης για την κάλυψη εξόδων επιστημονικών δημοσιεύσεων

Συνεχίζοντας την πρακτική των προηγούμενων ετών και έχοντας ως σταθερή επιδίωξη την υποστήριξη της ερευνητικής δραστηριότητας, το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Υποτρόφων του Ιδρύματος Ωνάση αποφάσισε, με τη στήριξη του Ιδρύματος, να συνεχίσει το πρόγραμμα χορήγησης βοηθημάτων για την κάλυψη εξόδων επιστημονικών δημοσιεύσεων και να διαθέσει το ποσό των 5.000 ευρώ συνολικά σε μέλη του Συνδέσμου που πραγματοποιούν ερευνητικό και επιστημονικό έργο για τη χορήγηση βοηθημάτων σχετικών με την κάλυψη εξόδων δημοσίευσης πρωτότυπων μελετών. Τα πεδία που καλύπτονται είναι:

– Θετικές και Τεχνολογικές Επιστήμες

– Ανθρωπιστικές, Νομικές και Κοινωνικές Επιστήμες

– Επιστήμες Οικονομίας και Διοίκησης

– Επιστήμες της Υγείας.

Τα βοηθήματα αυτά αφορούν άρθρα προς δημοσίευση σε έγκριτα (peer-reviewed) διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Τα υποβαλλόμενα προς χρηματοδότηση άρθρα πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) να έχουν υποβληθεί προς κρίση ή να έχουν αποδεδειγμένα κριθεί και γίνει δεκτά από τουλάχιστον δύο διεθνούς κύρους ερευνητές (peer review process) προς δημοσίευση σε έγκριτο διεθνές (peer-reviewed) επιστημονικό περιοδικό, με συντελεστή επιρροής (impact factor) μεγαλύτερο ή ίσο του 1,0. Σε αντιστοιχία με τις προηγούμενες περιπτώσεις απαιτείται η προσκόμιση εκ μέρους του εκδότη βεβαίωσης ως προς την υποβολή της εργασίας προς κρίση ή επιστολής οριστικής αποδοχής αυτής.

(β) εάν προκριθεί η στήριξη άρθρου πριν από την οριστική αποδοχή του από το περιοδικό, τότε η καταβολή του σχετικού ποσού θα γίνει μόνο μετά την επιβεβαίωση από το περιοδικό της οριστικής αποδοχής του άρθρου.

(γ) Η δημοσίευση πρέπει να φέρει ως πρώτο/-η ή δεύτερο/-η συγγραφέα ή τελευταίο/-α μέλος του Συνδέσμου μας.

Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλουν αίτηση συνοδευόμενη από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

1. Εκτεταμένο σχέδιο της μελέτης για άρθρα που βρίσκονται στο στάδιο της υποβολής ή αντίγραφο της μελέτης για άρθρα που έχουν γίνει δεκτά προς δημοσίευση.

2. Βιογραφικό σημείωμα του/της ενδιαφερόμενου/-ης με κατάλογο δημοσιεύσεων.

3. Υπεύθυνη δήλωση από την οποία θα προκύπτει ότι τα έξοδα δημοσίευσης της μελέτης δεν καλύπτονται από άλλους πόρους, καθώς και ρητή δέσμευση ότι θα προσκομισθεί πρωτότυπο παραστατικό των εξόδων δημοσίευσης (απόδειξη/τιμολόγιο) το οποίο έχει εκδοθεί ονομαστικά στον ερευνητή, μέλος του Συνδέσμου.

4. Επιστολή του περιοδικού με την οποία να βεβαιώνεται η υποβολή του άρθρου ή/και η οριστική αποδοχή του.

Η αίτηση και τα συνοδευτικά έγγραφα αποστέλλονται αποκλειστικά με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στο Ίδρυμα Ωνάση, στην ηλεκτρονική διεύθυνση: hsyrou.contact@onassis.org. Υπεύθυνη είναι η Χαρά Σύρου (τηλ: 2103713011).
Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων λήγει στις 31 Μαΐου 2018.

Ξεναγήσεις στην Αθήνα του 19ου αιώνα

ΓΡΑΦΕΙ Η ΕΛΕΝΗ ΣΠΥΡΑΚΟΥ

Το Μέγαρο Μελά, την εποχή της ανέγερσής του, το 1874, θεωρήθηκε το μεγαλύτερο αθηναϊκό ιδιωτικό κτήριο.

Στο πλαίσιο του 4ου κύκλου ξεναγήσεων «Η Αθήνα και τα Μνημεία της – Μια ξενάγηση αλλιώς» πραγματοποιήθηκαν δύο ξεναγήσεις του Συνδέσμου μας: η πρώτη, την Κυριακή 26 Νοεμβρίου 2017 στο Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών· η δεύτερη, το Σάββατο 27 Ιανουαρίου στην πλατεία Δημαρχείου· και οι δύο, υπό την εμπνευσμένη καθοδήγηση της Άρτεμης Σκουμπουρδή. Η συμμετοχή των Υποτρόφων ήταν μεγάλη και ενθουσιώδης, καθώς πολλοί από εμάς γνώρισαν για πρώτη φορά από κοντά κάποια φημισμένα κτήρια της πόλης μας, για τα οποία ξέρουμε ελάχιστα πράγματα, αν και τα συναντάμε στον δρόμο μας σχεδόν καθημερινά.

Το αίθριο του Μεγάρου Μελά

Το Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών – Ίδρυμα Βούρου-Ευταξία στεγάζεται σε δύο ιστορικά κτήρια της πλατείας Κλαυθμώνος, τα οποία συνδέονται εσωτερικά. Το πρώτο είναι η οικία Σταματίου Δεκόζη Βούρου, γνωστή και ως «Παλαιό Παλάτι», η οποία μισθώθηκε από τον βασιλιά Όθωνα Α΄ και αποτέλεσε, μαζί με τη γειτονική οικία Αφθονίδη, το πρώτο παλάτι του βασιλικού ζεύγους Όθωνα και Αμαλίας κατά την περίοδο 1836–1843, πριν από την ανέγερση των νέων ανακτόρων, τη σημερινή Βουλή των Ελλήνων, και τη μετεγκατάστασή τους εκεί. Το δεύτερο, όμορο, κτήριο είναι η οικία Κωνσταντίνου Στ. Βούρου, του υιού του Σταματίου Δεκόζη Βούρου. Το μουσείο ιδρύθηκε το 1973 και υποδέχτηκε το κοινό για πρώτη φορά το 1980. Ιδρυτής του υπήρξε ο Λάμπρος Ι. Ευταξίας, ο οποίος ήταν διοικητής του Ιδρύματος Σταματίου Δεκόζη Βούρου και ενίσχυσε το έργο του από το κληροδότημα του θείου του Αλέξανδρου Κ. Βούρου. Για τον λόγο αυτόν, το μουσείο φέρει τα ονόματα των δύο γενών, Ευταξία και Βούρου.

Η ξεναγός μας, Άρτεμη Σκουμπουρδή, επί τω έργω, μαζί με μέλη του Συνδέσμου στο Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών

Η Άρτεμη Σκουμπουρδή άρχισε την ξενάγησή της μεταφέροντάς μας στην εποχή της δημιουργίας του νέου ελληνικού κράτους, στην άφιξη του νεαρού βασιλιά Όθωνα στην Ελλάδα το 1833 και στην ανακήρυξη της Αθήνας ως επίσημης πρωτεύουσας το 1834. Στη συνέχεια αρχίσαμε την περιδιάβασή μας στις αίθουσες του μουσείου που αποτέλεσαν τη βασιλική κατοικία του Όθωνα και της Αμαλίας, και σήμερα φιλοξενούν πλήθος προσωπικών αντικειμένων

Ξεναγήσεις στην Αθήνα του 19ου αιώνα

ΓΡΑΦΕΙ Η ΕΛΕΝΗ ΣΠΥΡΑΚΟΥ

Στο πλαίσιο του κύκλου ξεναγήσεων στην Αθήνα του 19ου αιώνα, έγιναν δύο ξεναγήσεις: στο Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών και στην πλατεία Δημαρχείου.

του βασιλικού ζεύγους, επίπλων και έργων τέχνης. Η συλλογή του μουσείου περιλαμβάνει πίνακες και χαρακτικά έργα, μικροαντικείμενα, ενθυμήματα και κειμήλια, μουσικά όργανα, κρύσταλλα, πορσελάνες και σκεύη καθημερινής χρήσης, βιβλία, έγγραφα της εποχής και χάρτες.

Ξεχωριστή «στάση» στην ξενάγησή μας αποτέλεσε η Αίθουσα του Θρόνου, με τον θρόνο του Όθωνα και τον εντυπωσιακό πολυέλαιο που τον φωτίζει, δημιουργώντας εικόνες από τους βασιλικούς χορούς και τις κοινωνικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνταν εκεί και συγκέντρωναν κάποιους από τους πρωταγωνιστές της Επανάστασης, πλήθος πολιτικών και μέλη της αθηναϊκής αστικής τάξης που άρχισε να δημιουργείται στη νέα πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους. Σε μία γωνία αυτής της αίθουσας φαίνεται πως, κατά τη διάρκεια ενός χορού, στεκόταν ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ο οποίος, παρακολουθώντας τον συναγωνιστή του Δημήτρη Πλαπούτα να χορεύει τσάμικο με την παραδοσιακή φουστανέλα και να πετά στον αέρα με ενθουσιασμό τα τσαρούχια του, τού φώναξε: «Μήτρο, σιγά! Σιγά τον πολυέλαιο!». Την ιδιαίτερη προσοχή όλων μας προσέλκυσε, επίσης, η αίθουσα στην οποία φιλοξενείται το γραφείο του Όθωνα, στο οποίο ο βασιλιάς συνήθιζε να στέκεται όρθιος και να μελετά, να γράφει και να υπογράφει τα σημαντικά έγγραφα κατά τη διάρκεια της άσκησης των καθηκόντων του.

Στη συνέχεια προχωρήσαμε στο πλαϊνό κτήριο, το μέγαρο του Λάμπρου Ευταξία, το οποίο συνδέεται εσωτερικά με το «Παλαιό Παλάτι». Ο Λάμπρος Ευταξίας (1905–1996), μαικήνας της Αθήνας του 20ού αιώνα, ήταν πολιτικός, συλλέκτης έργων τέχνης και ευεργέτης. Στην αίθουσα υποδοχής της οικίας του σύχναζαν σημαντικοί πολιτικοί των μέσων του 20ού αιώνα, καθώς και οικονομικοί παράγοντες και άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών, οι οποίοι ρύθμιζαν τις τύχες της χώρας κατά την περίοδο αυτή της ελληνικής ιστορίας. Η Συλλογή του Ευταξία περιλαμβάνει έργα τέχνης με θέματα που σχετίζονται, κυρίως, με την Αθήνα, τον βασιλιά Όθωνα, τον Λόρδο Βύρωνα, και δωρήθηκε από τον ίδιο στο Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών.

Ομοιώματα δημάρχων στην αίθουσα τελετών του Δήμου Αθηναίων

Τμήμα της αίθουσας τελετών του Δημαρχιακού Μεγάρου

Ξεναγήσεις στην Αθήνα του 19ου αιώνα

ΓΡΑΦΕΙ Η ΕΛΕΝΗ ΣΠΥΡΑΚΟΥ

Η αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου φιλοτεχνημένη από τον Γεώργιο Γουναρόπουλο

Αξίζει να σημειωθεί ότι η ξενάγηση της Άρτεμης Σκουμπουρδή, εκτός από την αναβίωση της εποχής του Όθωνα, μας έδωσε την ευκαιρία να διαμορφώσουμε μια εικόνα της περιοχής που βρίσκεται το μουσείο, καθώς και της θέσης της πλατείας Κλαυθμώνος στον ιστό της πόλης. Η πλατεία Κλαυθμώνος έχει, επίσης, τη δική της διαδρομή μέσα στον χρόνο, η οποία καταγράφεται, πέρα από τις αλλαγές στην όψη της, και στα επτά ονόματα που έχει λάβει: πλατεία Αισχύλου, πλατεία των Κήπων του Παλαιού Παλατιού, πλατεία Νομισματοκοπείου, 25ης Μαρτίου, Δημοκρατίας, Κλαυθμώνος και, τελικά, πλατεία Εθνικής Συμφιλιώσεως.

Η συνέχεια της περιπλάνησής μας στην Αθήνα του 19ου αιώνα ήρθε με τη δεύτερη ξενάγηση του 4ου κύκλου, στην πλατεία Δημαρχείου. Όπως και η πλατεία Κλαυθμώνος, η πλατεία στην οποία βρίσκεται το Δημαρχείο Αθηνών έχει αλλάξει πολλές ονομασίες, χρήσεις και όψεις. Αρχικά ονομάστηκε πλατεία Λουδοβίκου και στη συνέχεια μετονομάστηκε σε πλατεία Δημοτικού Θεάτρου, αφού στο κέντρο δέσποζε το Δημοτικό Θέατρο, το οποίο στην εποχή του θεωρείτο ένα από τα καλύτερα της Ευρώπης. Το 1939, επί δημαρχίας Κοτζιά, το θέατρο κατεδαφίστηκε, μεταπολεμικά η πλατεία έλαβε το όνομά του και τελικά, το 1977, μετονομάστηκε επίσημα σε πλατεία Εθνικής Αντίστασης.

Η περιοχή αυτή, πριν από την Επανάσταση αλλά και στα πρώτα χρόνια μετά την απελευθέρωση, ουσιαστικά βρισκόταν στα όρια της πόλης («Βορεία Άκρα») και ήταν εξοχή. Τα Χαυτεία, όπως ονομάζεται η περιοχή γύρω από τη σημερινή πλατεία Ομονοίας, πήραν το όνομά τους από το καφενείο του Δημήτριου Χαύτα, αγωνιστή της Επανάστασης, το οποίο στα μέσα και τα τέλη του 19ου αιώνα θεωρείτο εξοχικό. Στην τεράστια πλατεία που εκτεινόταν τότε περίπου από το ύψος του σημερινού Δημαρχείου μέχρι την πλατεία Κουμουνδούρου και που τότε ονομαζόταν πλατεία του Λαού, οι Αθηναίοι του 19ου αιώνα πήγαιναν για εξοχικό περίπατο την Καθαρά Δευτέρα και για να «πιάσουν» τον Μάη. Σήμερα, γύρω από την πλατεία βρίσκονται μερικά από τα πιο σημαντικά, ιστορικά κτήρια της πόλης: μεταξύ άλλων, το Μέγαρο Γεωργίου Σταύρου, ιδρυτή της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, το οποίο, έχοντας προκύψει από τη συνένωση της

Τμήμα της τοιχογραφίας του Φώτη Κόντογλου στο σημερινό γραφείο του προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αθηναίων

Η αίθουσα υποδοχής της οικίας του Λάμπρου Ευταξία στο Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών

Ξεναγήσεις στην Αθήνα του 19ου αιώνα

ΓΡΑΦΕΙ Η ΕΛΕΝΗ ΣΠΥΡΑΚΟΥ

Επισκεφθήκαμε την οικία Σταματίου Δεκόζη Βούρου, γνωστή και ως «Παλαιό Παλάτι», και την όμορη οικία Κωνσταντίνου Στ. Βούρου. Μαζί απαρτίζουν το Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών.

οικίας Δομνάνδου και του ξενοδοχείου «Αγγλία», στεγάζει μέχρι και σήμερα υπηρεσίες της Εθνικής Τράπεζας· κι ακόμη, το Μέγαρο Βασιλείου Μελά.

Έπειτα από μια εισαγωγική περιήγηση στην πλατεία, είχαμε την ευκαιρία να επισκεφθούμε το Μέγαρο Μελά, το οποίο είναι κλειστό για το κοινό, και να απολαύσουμε τις διηγήσεις της ξεναγού μας στο υπέροχο αίθριό του. Η Βάλια Αργυρίου, ιδιαιτέρα γραμματέας του Δημάρχου Αθηναίων, εξασφάλισε την πρόσβαση στο Μέγαρο για τον Σύνδεσμο Υποτρόφων, κατόπιν συνεννόησης με την Εθνική Τράπεζα, η οποία μισθώνει το κτήριο. Το Μέγαρο περικλείεται από τις οδούς Αιόλου, Σοφοκλέους, Στρέιτ και Κρατίνου, και την εποχή της ανέγερσής του (1874) θεωρήθηκε το μεγαλύτερο αθηναϊκό ιδιωτικό κτήριο. Σε αυτό πιθανολογείται ότι λειτούργησε επί μικρό διάστημα το «Grand Hotel d'Athènes», ενώ αργότερα στεγάστηκαν εκεί για λίγο το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και η Αθηναϊκή Λέσχη. Τα έσοδα της χρήσης του Μεγάρου, σύμφωνα με τη διαθήκη του Β. Μελά, προσφέρονταν για την ενίσχυση του Νηπιακού Επιμελητηρίου Μελά. Μία από τις πιο γνωστές χρήσεις του Μεγάρου είναι η στέγαση του Κεντρικού Ταχυδρομείου Αθηνών (1900–1973), ενώ σήμερα στεγάζονται σε αυτό κεντρικές υπηρεσίες της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία από το 1979 το μίσθωσε και ανέλαβε την αποκατάσταση και συντήρησή του μαζί με το Νηπιακό Επιμελητήριο Μελά.

Ανάμεσα στα εκθέματα, πορτρέτο του Λουδοβίκου Α΄ της Βαυαρίας, πατέρα του Όθωνα

Μετά τη στάση μας στο δροσερό αίθριο του Μεγάρου Μελά και ένα σύντομο πέρασμά μας από το Μέγαρο Καρατζά της Εθνικής Τράπεζας, συνεχίσαμε την ξενάγησή μας στο Δημαρχείο Αθηνών, το οποίο άνοιξε τις πόρτες του αποκλειστικά για τον Σύνδεσμο Υποτρόφων, κατόπιν μεσολάβησης της Βάλιας Αργυρίου. Μία από τις πιο αποκαλυπτικές οπτικές εμπειρίες αυτής της επίσκεψης ήταν η «συνάντησή» μας με τη μνημειακή τοιχογραφία του Φώτη Κόντογλου στην αίθουσα που σήμερα φιλοξενεί το γραφείο του προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αθηναίων. Η τοιχογραφία αυτή, η οποία κοσμεί περιμετρικά το άνω μέρος των τεσσάρων τοίχων της αίθουσας, ως άλλη ζωφόρος, απεικονίζει μερικές από τις σπουδαιότερες μορφές της ελληνικής ιστορίας:

Ξεναγήσεις στην Αθήνα του 19ου αιώνα

ΓΡΑΦΕΙ Η ΕΛΕΝΗ ΣΠΥΡΑΚΟΥ

Άποψη από το εσωτερικό του Δημαρχιακού Μεγάρου

μυθολογικούς ήρωες, όπως τον Θησέα, ιστορικά πρόσωπα της αρχαιότητας, όπως τον Φίλιππο τον Μακεδόνα και τον Μέγα Αλέξανδρο, φιλοσόφους, βυζαντινούς αυτοκράτορες, όπως τον Κωνσταντίνο Παλαιολόγο, αγίους, αγωνιστές της Επανάστασης, αλλά και ιστορικά γεγονότα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το 1937 το Δημοτικό Συμβούλιο ανέθεσε στον Φώτη Κόντογλου και τον Γεώργιο Γουναρόπουλο τη φιλοτέχνηση των εσωτερικών χώρων του κτηρίου. Ο Γουναρόπουλος κόσμησε την αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία διαθέτει και εξώστη, με μια σύνθεση που καταλαμβάνει 113 τετραγωνικά μέτρα τοίχου και αναπαριστά την ιστορία της πόλης των Αθηνών στους αρχαίους χρόνους, κάνοντας χρήση της λαμπερής τεχνικής της ελαιώδους τοιχογραφίας. Η ξενάγησή μας ολοκληρώθηκε στην αίθουσα τελετών του Δημαρχιακού Μεγάρου, όπου είχαμε την ευκαιρία να δούμε τη συλλογή με τα μικρά ομοιώματα-κούκλες όλων των δημάρχων της πόλης των Αθηνών, να ποζάρουμε για την ομαδική αναμνηστική φωτογραφία και να απολαύσουμε τη φιλοξενία των συνεργατών του δημάρχου Αθηναίων με ένα αποχαιρετιστήριο κέρασμα.

Οι μεστές ξεναγήσεις της Άρτεμης Σκουμπουρδή, με πλήθος παραπομπών στις πηγές και διανθισμένες με ανεκδοτολογικά στοιχεία, διατήρησαν αμείωτο το ενδιαφέρον όλων των συμμετεχόντων στις δύο συναντήσεις μας και αποτελούν ένα χρονογράφημα της εποχής το οποίο συναγωνίζεται με αξιώσεις τις διηγήσεις του «Αθηναιογράφου» Δημήτριου Καμπούρογλου. Η περιήγησή μας στις δύο πλατείες ανέδειξε μία πλευρά της Αθήνας που, πολλοί από εμάς, είτε την αγνοούμε είτε τείνουμε να την ξεχάσουμε. Η Αθήνα, πέρα από την αρχαιοελληνική, ρωμαϊκή, βυζαντινή και οθωμανική κληρονομιά της, έχει και μία αξιοσημείωτα όμορφη πρόσφατη –νεότερη και σύγχρονη– ιστορία, η οποία συμπίπτει με τη δημιουργία του νέου ελληνικού κράτους και τη θέση της ως πρωτεύουσάς του. Κατοικημένη αδιάλειπτα από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, φέρει με αξιοπρέπεια και μεγαλείο τα σημάδια του ιστορικού χρόνου και καταλαμβάνει τη θέση της ανάμεσα στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες.

(Η Ελένη Σπυράκου είναι υποψήφια διδάκτωρ Φιλοσοφίας στον Τομέα Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.)

Φωτογραφίες: Νίκος Καραλής, Γιώργος Καστής, Νώντας Μπικάκης, Βάλια Αργυρίου

Οι υπότροφοι της Αγγλίας συντάσσονται στον στόχο του Συνδέσμου για εξωστρέφεια και κοινωνική προσφορά

ΓΡΑΦΕΙ Η ΑΓΓΕΛΙΝΑ ΒΙΔΑΛΗ

Στιγμιότυπο από την κοπή της πίτας των υποτρόφων στο Λονδίνο. Διακρίνονται, από αριστερά, η Ευαγγελία Χρυσικού, μέλος του ΔΣ, η πρόεδρος του Συνδέσμου, Ζωή Ζενιώδη, και η υπεύθυνη του Συνδέσμου, Χαρά Σύρου

Η τιμή που μου επεφύλαξε το Ίδρυμα Ωνάση να λάβω την υποτροφία για μεταπτυχιακές σπουδές στα Μαθηματικά ήταν μεγάλη και ήρθε σε ένα κρίσιμο σημείο της σταδιοδρομίας μου. Ήταν μια πολύ σημαντική οικονομική βοήθεια και μια τεράστια ενθάρρυνση για να συνεχίσω απερίσπαστη την προσπάθειά μου και να κυνηγήσω το πάθος μου να δημιουργήσω καινούργια Μαθηματικά στον τομέα της Θεωρητικής Πληροφορικής και της Υπολογιστικής Θεωρίας Παιγνίων.

Αυτό που όμως δεν είχα φανταστεί τότε ήταν ότι το Ίδρυμα Ωνάση θα μου έδινε το προνόμιο της διά βίου πρόσβασης σε έναν χωρίς προηγούμενο κύκλο ταλέντου, εκδηλώσεων, ανταλλαγής και αλληλεπίδρασης μέσα από τον Σύνδεσμο Υποτρόφων του Ιδρύματος. Και αυτό, είτε προσφέροντας δράσεις στον τομέα των Θετικών Επιστημών, στον οποίο δραστηριοποιούμαι ερευνητικά, είτε φέρνοντάς με σε επαφή με τις τέχνες και τη μουσική, οι οποίες δίνουν σε όλους μας μια μοναδική πνευματική και ψυχική τροφή, αλλά και την ευκαιρία να γνωρίσουμε νέους ταλαντούχους καλλιτέχνες και δημιουργούς.

Σε μια εποχή όπου το να αφοσιωθείς σε μια καριέρα στις τέχνες και τις επιστήμες θέλει πολύ μεγάλη δύναμη και προσωπική επένδυση, ειδικά λόγω της δύσκολης περιόδου που διανύει η Ελλάδα, ένας κύκλος αλληλοστήριξης και ανταλλαγής ανάμεσα σε ανθρώπους προερχόμενους από διαφορετικούς κλάδους, αλλά με παρόμοιες εμπειρίες και εμπόδια που πρέπει να υπερβούν, είναι πολύτιμος, ιδίως όταν ζεις χρόνια στο εξωτερικό, μακριά από τους κύκλους και τους ανθρώπους που σε στήριζαν χρόνια και που έτρεφαν τα όνειρά σου. Ο Σύνδεσμος Υποτρόφων επιτυγχάνει την αυξανόμενη δημιουργία ομαδικού πνεύματος και αλληλοστήριξης μεταξύ των υποτρόφων με δρώμενα και ομαδικές εκδηλώσεις και ευκαιρίες δικτύωσης.

Παρευρισκόμενη στην κοπή της πίτας στο Λονδίνο, την 1η Φεβρουαρίου, με μεγάλη χαρά διαπίστωσα ότι υπάρχει μια ικανή μάζα υποτρόφων στην Αγγλία και εκπροσώπηση στο Λονδίνο και τις γύρω περιοχές, με ανάγκη για δικτύωση και ομαδική προσφορά στην επιστήμη και την κοινωνία. Ίσως η απόσταση από την Ελλάδα κάνει ακόμη πιο έντονη την ανάγκη μας να έρθουμε πιο κοντά μεταξύ μας και να προσφέρουμε.

Στην κοπή της πίτας στο Λονδίνου, που έλαβε χώρα στον πολύ ζεστό και μοναδικό χώρο του Royal Society of Medicine, είχαμε την ευκαιρία να καλωσορίσουμε τη νέα πρόεδρο του Συνδέσμου, τη διεθνούς φήμης μαέστρο Ζωή Ζενιώδη, η οποία έδωσε μια ιδιαίτερα δυναμική ομιλία με πολύ προσωπικό στίγμα, αυθεντικότητα και όρεξη για δουλειά. Ένιωσα πως η ομιλία της είχε τον ίδιο δυναμισμό και την ίδια πρωτοτυπία που έχει η αρχιμουσικός και όταν στέκεται μπροστά

Οι υπότροφοι της Αγγλίας συντάσσονται στον στόχο του Συνδέσμου για εξωστρέφεια και κοινωνική προσφορά

ΓΡΑΦΕΙ Η ΑΓΓΕΛΙΝΑ ΒΙΔΑΛΗ

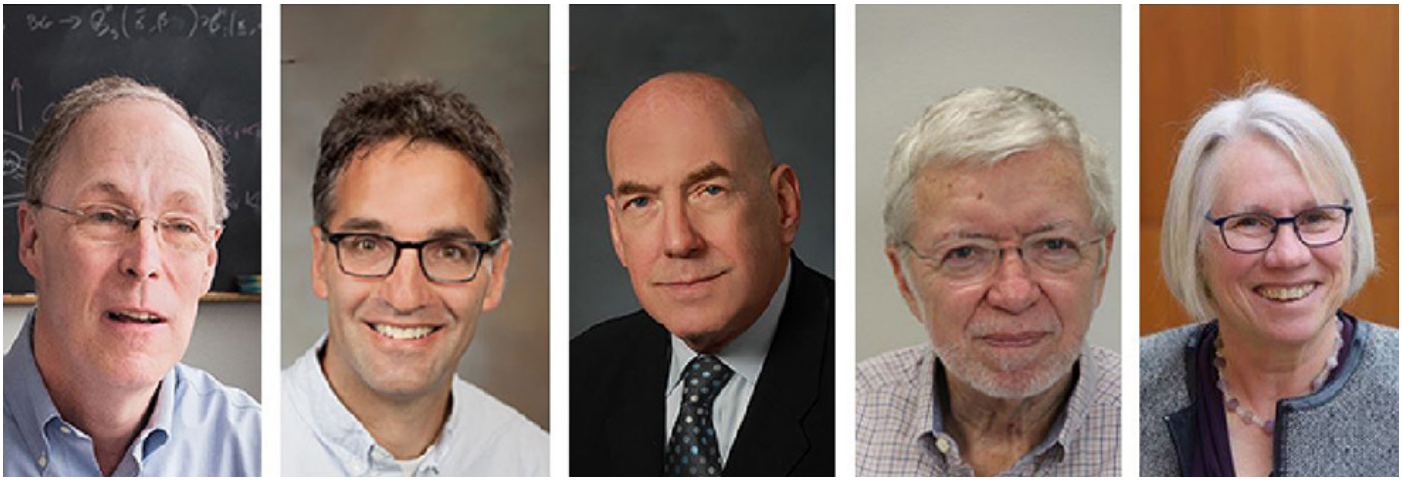
σε μια ορχήστρα και διευθύνει με τον ιδιαίτερο, προσωπικό της τρόπο. Ας της ευχηθούμε η θητεία της στον Σύνδεσμο να είναι δημιουργική και γεμάτη συγκινήσεις και κορυφώσεις, όπως τα μουσικά έργα που διευθύνει με τη μαγική μπαγκέτα της!

Μερικά από τα σημεία που τόνισε στην ομιλία της είναι ότι ο μεγαλύτερός μας στόχος είναι η «τάση εξωστρέφειας, γιατί μπορούμε να κάνουμε πράγματα μαζί, να έρθουμε πιο κοντά και να κάνουμε πράγματα που θα μας βγάλουν προς τα έξω με θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία». Παραδείγματα αυτής της τάσης για εξωστρέφεια και ομαδική προσφορά στην κοινωνία είναι το «Athens Science Festival» στον χώρο των επιστημών, οι «Συνηχήσεις» στον χώρο της μουσικής ή το «Έλα μαζί μας» με δράσεις σε σχολεία και με έμφαση σε ακριτικές περιοχές και στην περιφέρεια. Ακόμη, δράσεις που ενδυναμώνουν τη συλλογικότητα μεταξύ των υποτρόφων, όπως το πρόγραμμα «Ξεναγήσεις» και το Running Team.

Η νέα πρόεδρος έστειλε ανοιχτή πρόσκληση για προτάσεις στις οποίες θα συνεργαστούν υπότροφοι μεταξύ τους. Η νέα πρόεδρος κάλεσε, επίσης, τους υποτρόφους να προτείνουν δράσεις στην Αγγλία με αντίκτυπο και προσφορά στην οικογένεια και την κοινωνία. Τέλος, προέτρεψε τους υποτρόφους να επικοινωνούν χρησιμοποιώντας τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. το group στο Facebook των υποτρόφων του Ιδρύματος, όπως και το αντίστοιχο group του Λονδίνου.)

(Η Αγγελίνα Βιδάλη είναι δρ Πληροφορικής και ερευνήτρια στον χώρο της Αλγοριθμικής Θεωρίας Παιγνίων και της Τεχνητής Νοημοσύνης.)

Σε πέντε κορυφαίους ακαδημαϊκούς τα Βραβεία Ωνάση 2018

Από αριστερά: Ο Douglas W. Diamond, ο Samuel Kortum, ο Jonathan Eaton, ο Wayne Talley και η Mary Brooks

Ο καθηγητής Douglas W. Diamond, παγκόσμια αυθεντία στη διαχείριση μαζικής απόσυρσης καταθέσεων και στις κρίσεις ρευστότητας, τιμήθηκε με το Βραβείο Ωνάση 2018 στα Χρηματοοικονομικά. Το Βραβείο Ωνάση στον τομέα του Διεθνούς Εμπορίου απονεμήθηκε στους καθηγητές Jonathan Eaton και Samuel Kortum για τις συνεργατικές τους προσπάθειες να διερευνήσουν την επίδραση της τεχνολογίας στο παγκόσμιο εμπόριο. Με το Βραβείο Ωνάση στη Ναυτιλία τιμήθηκαν οι καθηγητές Mary Brooks και Wayne Talley, ναυτιλιακοί οικονομολόγοι, γνωστοί για το ερευνητικό έργο τους στο πεδίο των λιμανιών και των κινδύνων της τρομοκρατίας και της πειρατείας στη ναυτιλιακή βιομηχανία.

Τα Βραβεία Ωνάση απονέμονται σε κορυφαίους ακαδημαϊκούς του κόσμου για τα επιτεύγματα και τη συνολική τους προσφορά στους τομείς των Χρηματοοικονομικών, του Διεθνούς Εμπορίου και της Ναυτιλίας, στα τρία πεδία δηλαδή που διακρίθηκε και ο Αριστοτέλης Ωνάσης. Τρία βραβεία, το καθένα αξίας 200.000 δολαρίων, χορηγούνται από το Ίδρυμα Ωνάση και απονέμονται κάθε τρία χρόνια σε συνεργασία με το Cass Business School, και ειδικότερα με το Κέντρο του για τη Ναυτιλία, το Διεθνές Εμπόριο και τα Χρηματοοικονομικά, καθώς και το Σίτι του Λονδίνου.

Οι αποδέκτες των Βραβείων Ωνάση επιλέχθηκαν από κριτική επιτροπή, την οποία απαρτίζουν διακεκριμένοι ακαδημαϊκοί, ανάμεσά τους και δύο νομπελίστες. Η ανακοίνωση των φετινών νικητών πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 20 Απριλίου, στο Mansion House –την επίσημη κατοικία του λόρδου δημάρχου του Λονδίνου– από τον αντιδήμαρχο David Graves. Αναλυτικά, τα Βραβεία Ωνάση 2018 απονεμήθηκαν ως εξής:

Ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση και πρόεδρος της κριτικής επιτροπής των Βραβείων Ωνάση, δρ Αντώνης Σ. Παπαδημητρίου

Ο καθηγητής Κώστας Θ. Γραμμένος, καθηγητής Ναυτιλίας, Εμπορίου και Χρηματοοικονομικών στην έδρα LRF, Cass Business School, City, University of London

ΒΡΑΒΕΙΟ ΩΝΑΣΗ 2018 ΣΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

• Καθηγητής Douglas W. Diamond, καθηγητής Διακεκριμένων Υπηρεσιών στα Χρηματοοικονομικά στην έδρα Merton H. Miller, Booth School of Business, Πανεπιστήμιο του Σικάγο

Σε πέντε κορυφαίους ακαδημαϊκούς τα Βραβεία Ωνάση 2018

ΒΡΑΒΕΙΟ ΩΝΑΣΗ 2018 ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ (από κοινού)

• Καθηγητής Jonathan Eaton, διακεκριμένος καθηγητής Οικονομικών, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Pennsylvania State University

• Καθηγητής Samuel S. Kortum, καθηγητής Οικονομικών στην έδρα James Burrows Moffatt, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Γέιλ

ΒΡΑΒΕΙΟ ΩΝΑΣΗ 2018 ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ (από κοινού)

• Καθηγήτρια Mary R. Brooks, ομότιμη καθηγήτρια, Rowe School of Business, Dalhousie University και πρόεδρος του Ναυτικού Συμβουλίου των Εθνικών Ακαδημιών, Ουάσιγκτον

• Καθηγητής Wayne K. Talley, καθηγητής Διοίκησης Ναυτιλίας και Εφοδιαστικής Αλυσίδας, εκτελεστικός διευθυντής του Ναυτιλιακού Ινστιτούτου και εξέχων διδάσκων, Strome College of Business, Old Dominion University.

Ο δρ Αντώνης Σ. Παπαδημητρίου, πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση και της κριτικής επιτροπής, δήλωσε: «Βραβεία όπως αυτά μάς επιτρέπουν να προβλέψουμε και, κατά κάποιον τρόπο, να επιστρέψουμε από το μέλλον, όπου το έργο των διακεκριμένων ακαδημαϊκών της εποχής μας θα έχει λάβει τη μεγαλύτερη δυνατή αναγνώριση. Το όνομα του Αριστοτέλη Ωνάση είναι συνώνυμο με τα πεδία ενασχόλησης των βραβευθέντων μας, ενώ η Ναυτιλία, το Διεθνές Εμπόριο και τα Χρηματοοικονομικά είναι οι τρεις θεμελιώδεις τομείς της επιχειρηματικής δραστηριότητας στις σύγχρονες οικονομίες. Η συμβολή που είχαν στην έρευνα αυτών των πεδίων οι σημερινοί νικητές είναι τέτοια, ώστε μπορούμε με ασφάλεια να πούμε ότι μας έχουν φέρει όχι ένα, αλλά πολλά βήματα πιο κοντά στη γνώση που θα απολαμβάνουμε στο μέλλον. Ως Ίδρυμα Ωνάση, είμαστε ιδιαίτερα υπερήφανοι που στηρίζουμε τα Διεθνή Βραβεία Ωνάση στα Χρηματοοικονομικά, το Διεθνές Εμπόριο και τη Ναυτιλία σε συνεργασία με το Σίτι του Λονδίνου και το City University/Cass Business School. Τα βραβεία αυτά απονέμονται για τέταρτη φορά, και μας κάνει εξίσου υπερήφανους ότι οι προηγούμενοι νικητές τους συνεχίζουν να διακρίνονται για το έργο τους και να έχουν εξέχουσα προσφορά στους τομείς τους, όπως ο καθηγητής Eugene Fama (έλαβε το Βραβείο Ωνάση στα Χρηματοοικονομικά το 2009), στον οποίο απονεμήθηκε το Βραβείο Νόμπελ Οικονομικών το 2013».

Ο καθηγητής Κώστας Γραμμένος, πρόεδρος στο Διεθνές Κέντρο Ναυτιλίας, Εμπορίου και Χρηματοοικονομικών στο Cass Business School, ο οποίος έχει διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην καθιέρωση του θεσμού των βραβείων, δήλωσε: «Τα Βραβεία Ωνάση απονέμονται για τέταρτη φορά και μπορεί κανείς να πει με ασφάλεια ότι έχουν καταστεί τα πιο αξιοσέβαστα διεθνή βραβεία στους τομείς των Χρηματοοικονομικών, του Διεθνούς Εμπορίου και της Ναυτιλίας. Συγχαίρω θερμά τους βραβευθέντες, τα διακεκριμένα επιτεύγματα των οποίων έχουν βαθιά επίδραση στους γνωστικούς τους κλάδους και εξακολουθούν να έχουν βαρύτητα στην ακαδημαϊκή σκέψη και στην επιχειρηματική συμπεριφορά παγκοσμίως».

Ο λόρδος δήμαρχος του Λονδίνου Charles Bowman δήλωσε: «Το Cass Business School είναι κορυφαίο στον κόσμο στην επιχειρηματική και επαγγελματική εκπαίδευση, έχοντας την έδρα του στο Σίτι του Λονδίνου, και είναι στενά συνδεδεμένο με τον τομέα χρηματοοικονομικών και επαγγελματικών υπηρεσιών του Ηνωμένου Βασιλείου. Ως παγκόσμιος πρέσβης για τον συγκεκριμένο τομέα, είμαι υπερήφανος που συνεργάζομαι με το Ίδρυμα Ωνάση για την αναγνώριση της συμβολής των καθηγητών Diamond, Eaton, Kortum, Brooks και Talley στα Χρηματοοικονομικά, το Διεθνές Εμπόριο και τη Ναυτιλία».

Τα Βραβεία Ωνάση στα Χρηματοοικονομικά, το Διεθνές Εμπόριο και τη Ναυτιλία καθιερώθηκαν το 2007, ξεκίνησαν να απονέμονται υπό την τρέχουσα μορφή τους από το 2009 και στους νικητές τους συγκαταλέγονται πολλοί διακεκριμένοι οικονομολόγοι. Ο καθηγητής Eugene Fama, από το Πανεπιστήμιο του Σικάγο, ο οποίος θεωρείται από τους «πατέρες» των σύγχρονων χρηματοοικονομικών για το έργο του στα μοντέλα της τιμολόγησης παγίων στοιχείων και τη θεωρία αποτελεσματικής αγοράς, έλαβε το πρώτο Βραβείο Ωνάση στα Χρηματοοικονομικά το 2009, ενώ το 2013 τιμήθηκε με το Βραβείο Νόμπελ Οικονομικών Επιστημών. Άλλοι εξέχοντες βραβευθέντες υπήρξαν ο καθηγητής Stewart Myers του

Σε πέντε κορυφαίους ακαδημαϊκούς τα Βραβεία Ωνάση 2018

MIT, ο οποίος ήταν ένας από τους τρεις συγγραφείς του σημαντικού συγγράμματος Principles of Corporate Finance [Αρχές χρηματοοικονομικής των επιχειρήσεων], καθώς και ο καθηγητής Gene Grossman του Πανεπιστημίου Πρίνστον, γνωστός για την έρευνά του με θέμα τη σχέση εμπορίου και οικονομικής ανάπτυξης.

Την κριτική επιτροπή των Βραβείων Ωνάση απαρτίζουν οι εξής:

– Δρ Αντώνης Σ. Παπαδημητρίου, πρόεδρος Ιδρύματος Ωνάση (πρόεδρος της κριτικής επιτροπής)

– Καθηγητής Γιώργος Κωνσταντινίδης, καθηγητής Χρηματοοικονομικών στην έδρα Leo Melamed, Πανεπιστήμιο του Σικάγο

– Καθηγητής Κώστας Θ. Γραμμένος, καθηγητής Ναυτιλίας, Εμπορίου και Χρηματοοικονομικών στην έδρα LRF, Cass Business School, City, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου

– Καθηγητής Elhanan Helpman, καθηγητής Διεθνούς Εμπορίου στην έδρα Galen L. Stone, Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ

– Καθηγητής Robert Merton (Βραβείο Νόμπελ 1997), διακεκριμένος καθηγητής Χρηματοοικονομικών στη Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων, Ινστιτούτο Τεχνολογίας της Μασαχουσέτης

– Καθηγητής Myron Scholes (Βραβείο Νόμπελ 1997), ομότιμος καθηγητής Χρηματοοικονομικών στην έδρα Frank E. Buck, Stanford Graduate School of Business

– Καθηγητής Eddy Van de Voorde, καθηγητής Οικονομικών Λιμένων και Ναυτιλίας, Πανεπιστήμιο της Αμβέρσας.

Η τελετή απονομής των Βραβείων Ωνάση 2018 θα πραγματοποιηθεί σε επίσημο δείπνο στο Δημαρχείο (Guildhall) του Λονδίνου, στις 24 Σεπτεμβρίου, αφού θα έχει προηγηθεί, την ίδια ημέρα, ακαδημαϊκό συνέδριο με όλους τους βραβευθέντες στο Cass Business School.

Σε δύο φοιτητές από τα Σεπόλια η προπτυχιακή υποτροφία «One of a Kind» του Ιδρύματος Ωνάση

Ο Θανάσης Αντετοκούνμπο συνάντησε από κοντά τους δύο επιτυχόντες της προπτυχιακής υποτροφίας «One of a Kind», Κατερίνα Αμπντέλ Σαϊέντ και Γιακούμπ Ματσιεγιέβσκι, για να τους συγχαρεί και να τους δώσει το δικό του μήνυμα.

Ήταν Ιούνιος του 2017, όταν ο Γιάννης και ο Θανάσης Αντετοκούνμπο, σε μια συγκλονιστική εκδήλωση στη Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση έκαναν, μεταξύ άλλων, αναδρομή στα σκληρά παιδικά τους χρόνια, ανέδειξαν τα εμπόδια που αντιμετώπισαν στο ξεκίνημα της ζωής τους και τόλμησαν να μιλήσουν ανοιχτά για σημαντικά κοινωνικά θέματα όπως είναι ο ρατσισμός αλλά και οι δυσκολίες στην απόκτηση ελληνικής ιθαγένειας.

Για παιδιά μεταναστών στην Ελλάδα, ακριβώς όπως ο Γιάννης και ο Θανάσης Αντετοκούνμπο, και θέλοντας να στείλει ένα κοινό μήνυμα μαζί τους, το Ίδρυμα Ωνάση στην εκδήλωση εκείνη ανακοίνωσε ότι θεσπίζει την Ειδική Προπτυχιακή Υποτροφία «One of a Kind». Όπως είχε εξηγήσει τότε και η διευθύντρια πολιτισμού του Ιδρύματος Ωνάση, Αφροδίτη Παναγιωτάκου: «Η συμβολική θέσπιση της υποτροφίας αυτής έχει διπλό στόχο: αφενός, να δώσει την ευκαιρία σε ένα παιδί χωρίς ελληνική ιθαγένεια, ή με ελληνική ιθαγένεια την οποία έχει αποκτήσει τα τελευταία πέντε χρόνια, να σπουδάσει και να διεκδικήσει μια ευκαιρία για να πραγματοποιήσει το όνειρό του, και αφετέρου να στείλει ένα μήνυμα για μια πιο ανοιχτή κοινωνία πολιτών».

Ωστόσο, από τη διαδικασία επιλογής τελικά δεν αναδείχθηκε ένας, αλλά δύο επιτυχόντες: η Κατερίνα Αμπντέλ Σαϊέντ και ο Γιακούμπ Ματσιεγιέβσκι, και οι δύο φοιτητές από τα Σεπόλια! Αν και η αρχική προκήρυξη της υποτροφίας προέβλεπε έναν επιτυχόντα ή μία επιτυχούσα, το Ίδρυμα Ωνάση, συνεκτιμώντας όλα τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων, αποφάσισε να προσφέρει την υποτροφία στους δύο επικρατέστερους, που ήταν η Κατερίνα και ο Γιακούμπ.

Όπως προέβλεπαν οι σχετικοί όροι και προϋποθέσεις, η συγκεκριμένη υποτροφία απευθυνόταν σε απόφοιτο/-η ελληνικού Δημόσιου Γενικού ή Επαγγελματικού Λυκείου που υπάγεται στο 4ο Δημοτικό Διαμέρισμα του Δήμου Αθηναίων. Στις γειτονιές, δηλαδή, από όπου ξεκίνησαν τον αγώνα τους και το ξεχωριστό ταξίδι τους ο Γιάννης με τον Θανάση Αντετοκούνμπο. Και μπορεί η Κατερίνα και ο Γιακούμπ να μην έχουν έφεση στο μπάσκετ, ωστόσο ανακάλυψαν αυτό που αγαπούν, έπλασαν το δικό τους όνειρο και, με όχημα την παιδεία, ανέδειξαν τις δικές τους «υπερδυνάμεις» για να το κατακτήσουν.

Ενθουσιασμένοι από τα αποτελέσματα της υποτροφίας, ο Γιάννης και ο Θανάσης Αντετοκούνμπο θέλησαν να συγχαρούν τα δύο παιδιά μέσα από την ανακοίνωση του Ιδρύματος Ωνάση. Αρχικά, στο μήνυμά του ο Γιάννης Αντετοκούνμπο ανέφερε: «Θα ήθελα να συγχαρώ την Κατερίνα και τον Γιακούμπ και να τους ευχηθώ να κατακτήσουν κάθε τους όνειρο. Κυρίως εύχομαι να αξιοποιήσουν την ευκαιρία που τους δίνεται και να αναδείξουν τις δικές τους υπερδυνάμεις συνεχίζοντας τη σκληρή δουλειά. Ο αθλητισμός είναι ένας όμορφος δρόμος· παρ' όλα αυτά, πιστεύω ότι η παιδεία ανοίγει ακόμη πιο

Σε δύο φοιτητές από τα Σεπόλια η προπτυχιακή υποτροφία «One of a Kind» του Ιδρύματος Ωνάση

πολλούς ορίζοντες. Γι' αυτό και είμαι χαρούμενος και περήφανος που αυτό που δεν μπόρεσα να κάνω εγώ, να σπουδάσω δηλαδή, θα έχουν την ευκαιρία να το κάνουν δύο παιδιά και, μάλιστα, έχοντας δίπλα τους το Ίδρυμα Ωνάση. Η υποτροφία, που το Ίδρυμα θέσπισε προς τιμήν μας, τους εξασφαλίζει την αναγκαία ηρεμία για να πετύχουν. Θα ήθελα να ευχαριστήσω το Ίδρυμα Ωνάση, που μας δίνει την ευκαιρία να ενώσουμε τις δυνάμεις μας για καλό σκοπό».

Από την άλλη, ο Θανάσης Αντετοκούνμπο, που είχε την ευκαιρία να συναντήσει και τα δύο παιδιά από κοντά, δήλωσε: «Όπως είχα πει και μετά την εκδήλωση τον Ιούνιο στη Στέγη, αυτή η πρωτοβουλία είναι εξαιρετική γιατί δίνει την ευκαιρία σε παιδιά μεταναστών, όπως εμείς, να κάνουν βήματα μπροστά, να προοδεύσουν και να κυνηγήσουν τους στόχους τους. Θα ήθελα να ευχηθώ συγχαρητήρια στην Κατερίνα και τον Γιακούμπ, αλλά και να στείλω ένα μήνυμα σε όλα τα παιδιά που ξεκινούν από δύσκολη αφετηρία, για οποιονδήποτε λόγο: μην το βάζετε κάτω. Βρείτε τις δικές σας υπερδυνάμεις και πιστέψτε στο όνειρό σας».

Μετά τις Πανελλαδικές Εξετάσεις 2017, η Κατερίνα Αμπντέλ Σαϊέντ, αιγυπτιακής καταγωγής, κατάφερε να εισαχθεί στη Φιλοσοφική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστήμιου Αθηνών και, συγκεκριμένα, στο Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών, ενώ ο Γιακούμπ Ματσιεγιέβσκι, πολωνικής καταγωγής, πέρασε στο Τμήμα Πληροφορικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστήμιου Αθηνών. Παρά τη δύσκολη αφετηρία τους, με όπλο τους το πάθος, τη συνέπεια, το ήθος και, φυσικά, τον προσωπικό τους κόπο, παρέμειναν προσηλωμένοι στον στόχο τους και κατάφεραν να μπουν στο πανεπιστήμιο. Στη φοιτητική τους σταδιοδρομία, το Ίδρυμα Ωνάση θα είναι δίπλα τους και, μέσω της υποτροφίας «One of a Kind», θα τους βοηθήσει να υλοποιήσουν το όνειρό τους φτάνοντας στο δικό τους «ψηλά».

Έμπνευση για τη σύμπραξη του Ιδρύματος Ωνάση με τους αδερφούς Αντετοκούνμπο δεν αποτέλεσε μόνον η επιτυχία τους, αλλά και τα στοιχεία που ενσαρκώνουν οι δύο Έλληνες αθλητές, όπως είναι η σεμνότητα, η αγωνιστικότητα και το πάθος για σκληρή δουλειά.

Δείτε το animated video, που σας μεταφέρει στο σύμπαν της υποτροφίας «One of a Kind».

Επιμέλεια βίντεο: whatever productions

Φωτογραφίες: Ιωάννα Χατζηανδρέου

Οι *Όρνιθες* μάγεψαν το κοινό στη Νέα Υόρκη

Η παράσταση των *Ορνίθων* του Νίκου Καραθάνου, που απέσπασε εγκωμιαστικά σχόλια τόσο στο Αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου όσο και στη Μεγάλη Σκηνή της Στέγης, όπου παρουσιάστηκε πέρυσι, έκανε θριαμβευτικά το αμερικανικό ντεμπούτο της στη Νέα Υόρκη, στο Saint Ann's Warehouse, σε 12 παραστάσεις, από τις 2 έως τις 13 Μαΐου, κερδίζοντας διθυραμβικές κριτικές.

Με επίκεντρο την κωμωδία του Αριστοφάνη, το θυγατρικό Ίδρυμα Ωνάση διοργάνωσε παράλληλα ένα ανοιξιάτικο, διαθεματικό φεστιβάλ στη Νέα Υόρκη, από τις αποβάθρες του Μπρούκλιν έως την εύπορη αστική περιοχή Upper West Side του Μανχάταν, σε αναζήτηση αλληγορικών και αληθινών πουλιών.

Το πρόγραμμα του φεστιβάλ περιέλαβε, μεταξύ άλλων, ρεσιτάλ, οικογενειακά προγράμματα και φιλοσοφικούς περιπάτους στο Αμερικανικό Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, πολιτικές συζητήσεις, διαλέξεις και περφόρμανς (*Some of the People, All of the Time* από τον David Levine), την παράσταση *Birdheart* από τον Julian Crouch και τη Saskia Lane στο Μουσείο Μπρούκλιν, συζήτηση με τη Rachel Kushner και τον Paul Schrader στη Δημόσια Βιβλιοθήκη της Νέας Υόρκης, παρατήρηση πουλιών με τον Paul Sweet, ειδικό επιστήμονα του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας, στο πάρκο της Γέφυρας του Μπρούκλιν, ζωντανή παρουσίαση χορικών από την παράσταση στους τροφίμους της φυλακής Rikers και προβολές ταινιών στην αίθουσα Metrograph.

Τη Δευτέρα 7 Μαΐου, η Διευθύντρια Πολιτισμού του Ιδρύματος Ωνάση, Αφροδίτη Παναγιωτάκου, συντόνισε μία συζήτηση με σημείο εκκίνησης την έκθεση σύγχρονης τέχνης «Nature of Justice: On The Birds», φέρνοντας κοντά την Ελλάδα, τις Ηνωμένες Πολιτείες και τη Μέση Ανατολή. Η Anne Pasternak, διευθύντρια του Brooklyn Museum, ο καλλιτέχνης Ανδρέας Αγγελιδάκης και η επιμελήτρια και ιστορικός τέχνης Reem Fadda φώτισαν τις κωμικές και τις κοινωνικοπολιτικές πτυχές του έργου.

Οι *Όρνιθες* μάγεψαν το κοινό στη Νέα Υόρκη

Όπως ανέφερε ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση Αντώνης Παπαδημητρίου, *«οι Όρνιθες του Αριστοφάνη μιλούν για την οικοδόμηση μιας ουτοπικής κοινότητας δίνοντας στην ανθρωπότητα τη μορφή ενός ελεύθερου πουλιού. Οι ουτοπίες εξ ορισμού δεν είναι πραγματικές. Εκφράζουν το όνειρο για μια ιδανική πόλη και μια ιδανική κοινωνία. Ποτέ δεν θα τις φτάσουμε, είναι όμως καθήκον μας ως πολιτών και για εμάς, ως επικεφαλής ενός Κοινωφελούς Ιδρύματος - να τις επιδιώξουμε. Δεν μπορούμε να αλλάξουμε τον κόσμο, αλλά πρέπει να καταβάλουμε κάθε προσπάθεια για να τον κάνουμε καλύτερο, εμπνέοντας και άλλους να ακολουθήσουν το παράδειγμά μας»*.

Οι *Όρνιθες* δεν είναι η πρώτη παραγωγή της Στέγης που ξεπερνά τα ελληνικά σύνορα και απλώνει τα φτερά της στο παγκόσμιο πολιτιστικό στερέωμα. Περισσότερες από 40 ελληνικές παραγωγές έχουν κατορθώσει μέχρι σήμερα να παρουσιάσουν το νέο κύμα του θεάτρου, του χορού και της μουσικής από την Ελλάδα στην παγκόσμια σκηνή και να κερδίσουν το κοινό διεθνώς.

Η ιστορικός τέχνης Reem Fadda, ο καλλιτέχνης Ανδρέας Αγγελιδάκης κα η ιστορικός τέχνης Reem Fadda συζήτησαν τις κοινωνικοπολιτικές πτυχές των *Ορνίθων* με συντονίστρια τη Διευθύντρια Πολιτισμού του Ιδρύματος Ωνάση, Αφροδίτη Παναγιωτάκου

Η φύση της δικαιοσύνης: Ένας εικαστικός διάλογος με τους *Όρνιθες*

Ο Θανάσης Αντετοκούνμπο συνάντησε από κοντά τους δύο επιτυχόντες της προπτυχιακής υποτροφίας «One of a Kind», Κατερίνα Αμπντέλ Σαϊέντ και Γιακούμπ Ματσιεγιέβσκι, για να τους συγχαρεί και να τους δώσει το δικό του μήνυμα.

Μια μεγάλη εικαστική έκθεση στο Saint Ann's Warehouse στο Μπρούκλιν συνοδεύει τους *Όρνιθες* στο ταξίδι τους στη Νέα Υόρκη. Με τίτλο «Nature of Justice: On the Birds» («Η φύση της δικαιοσύνης: Σχετικά με τους *Όρνιθες*»), η έκθεση που διοργανώνει το Πολιτιστικό Κέντρο του Ιδρύματος Ωνάση εγκαινιάζεται στις 2 Μαΐου και θα διαρκέσει έως τις 13 του μηνός. Συμμετέχουν ο εκκεντρικός ενδυματολόγος *Machine Dazzle*, με ένα νέο έργο μεικτής τεχνικής, η καλλιτέχνις-φωτογράφος Louise Lawler με την ηχητική εγκατάσταση *Birdcalls* (1972–81), η Ελληνίδα εικαστικός *Σοφία Στέβη*, με το έργο της *Anti-gravity fellas* (2018) από ιαπωνική μελάνη και ακρυλικό σε ύφασμα, και ο υπότροφος Θεόδωρος Τριανταφυλλίδης, ο οποίος ασχολείται με την ψηφιακή τέχνη, με το έργο του *Prometheus* (2017).

Όπως εξηγεί η επιμελήτρια της έκθεσης Mari Spirito, στο «Nature of Justice: On the Birds» οι τέσσερις εικαστικοί παρουσιάζουν έργα βασισμένα στα κεντρικά θέματα του θεατρικού έργου, όπως είναι οι αποτυχίες του δημοκρατικού πολιτεύματος, η διαφθορά και η φύση του ωραίου. Καθένας φέρνει τη δική του μοναδική καθαρή οπτική από την Ελλάδα και τις ΗΠΑ, προτείνοντας εναλλακτικές αναγνώσεις της παράστασης των *Ορνίθων* και διευρύνοντας τον δημόσιο πολιτιστικό διάλογο που εκκινεί από την παράσταση.

Το *Birdcalls* (1972–81) της Louise Lawler είναι μια ηχητική εγκατάσταση όπου ακούγονται υπό τη μορφή κρωξίματος και κραυγών τα ονόματα διακεκριμένων λευκών ανδρών καλλιτεχνών της δεκαετίας του '70 στη Νέα Υόρκη, όπως ο Vito Acconci, ο Francesco Clemente και ο Julian Schnabel. Το τελικό ηχητικό αποτέλεσμα θυμίζει τις φωνές των πουλιών. Στόχος του έργου είναι να αναδείξει τις φυλετικές διακρίσεις που εξακολουθούν να είναι κυρίαρχες, φέρνοντας στον νου εικόνες πουλιών -τους πρωταγωνιστές των *Ορνίθων* του Αριστοφάνη- και ταυτόχρονα «ξορκίζοντας» την αδικία από τους δικούς τους αλλά και τους δικούς μας συνεχιζόμενους αγώνες.

Το βίντεο ζωντανής προσομοίωσης *Προμηθέας* του Θεόδωρου Τριανταφυλλίδη σχολιάζει τον παραλογισμό της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Με μια ψηφιακή απεικόνιση ενός επιθετικού περιστεριού που κυνηγάει ένα πρέτζελ, ο δημιουργός αναπαριστά τον αέναο κύκλο της απληστίας και του εγωκεντρισμού. Ο Τριανταφυλλίδης είναι ένας ανερχόμενος καλλιτέχνης που γνωρίζει καλά τόσο τους *Όρνιθες* όσο και τις σύγχρονες συνθήκες ζωής στην Αθήνα και αλλού. Το έργο του βασίζεται στους αλγορίθμους των αρχείων του υπολογιστή, προσδίδοντας φυσική οντότητα στην ψηφιακή πληροφορία. Οι ζωντανές προσομοιώσεις του έχουν τη δυνατότητα μιας ατέρμονης μεταβλητότητας μέσω ενός συνεχώς μεταβαλλόμενου, διευρυμένου χώρου.

Το νέο έργο της Σοφίας Στέβη *Anti-gravity fellas* (2018) μοιάζει με πανό διαδήλωσης, με ένα ακατάληπτο καλλιγραφικό κείμενο και αφηρημένα σχήματα. Σε αυτό το μεγάλων διαστάσεων έργο (4 x 4 μ.), η Στέβη παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο η ίδια αντιλαμβάνεται τους *Όρνιθες* του Αριστοφάνη σε συνδυασμό με τα προσωπικά της βιώματα στην

Η φύση της δικαιοσύνης: Ένας εικαστικός διάλογος με τους *Όρνιθες*

Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Το έργο της διερευνά την αναντιστοιχία μεταξύ των εγγενών αναγκών του ανθρώπου να ακολουθήσει έναν ηγέτη αλλά ταυτόχρονα να είναι ελεύθερος. «Είναι στη φύση του ανθρώπου η διαφθορά και η βία;», «Τι μπορεί να θεωρηθεί «αρμονικό» στη φύση;» – αυτά είναι κάποια από τα ερωτήματα που διερευνά η καλλιτέχνις.

Ο Machine Dazzle εμπνεύστηκε το γλυπτό του από τους *Όρνιθες* αλλά και από το ευρύτερο πλαίσιο του φεστιβάλ, το οποίο περιστρέφεται γύρω από τον ορισμό της λέξης «party». Και η λέξη αυτή αναφέρεται, αφενός, σε μια κοινωνική συνάθροιση και, αφετέρου, στην κατάτμηση του πολιτικού συστήματος σε κόμματα.

«Στη σύγχρονη προσαρμογή των *Ορνίθων* από τον Νίκο Καραθάνο, οι άνθρωποι υποδύονται τα πουλιά, τα οποία με τη σειρά τους αντιπροσωπεύουν ανθρώπους που συμπεριφέρονται σαν ζώα. Τα έργα της έκθεσης προτείνουν αφηρημένες ερμηνείες που μπορεί ωστόσο να αποτελούν και την ακριβέστερη περιγραφή της φύσης της ανθρωπότητας», καταλήγει η Mari Spirito.

Μεγάλη διεθνής διάκριση για την έκθεση «A World of Emotions»

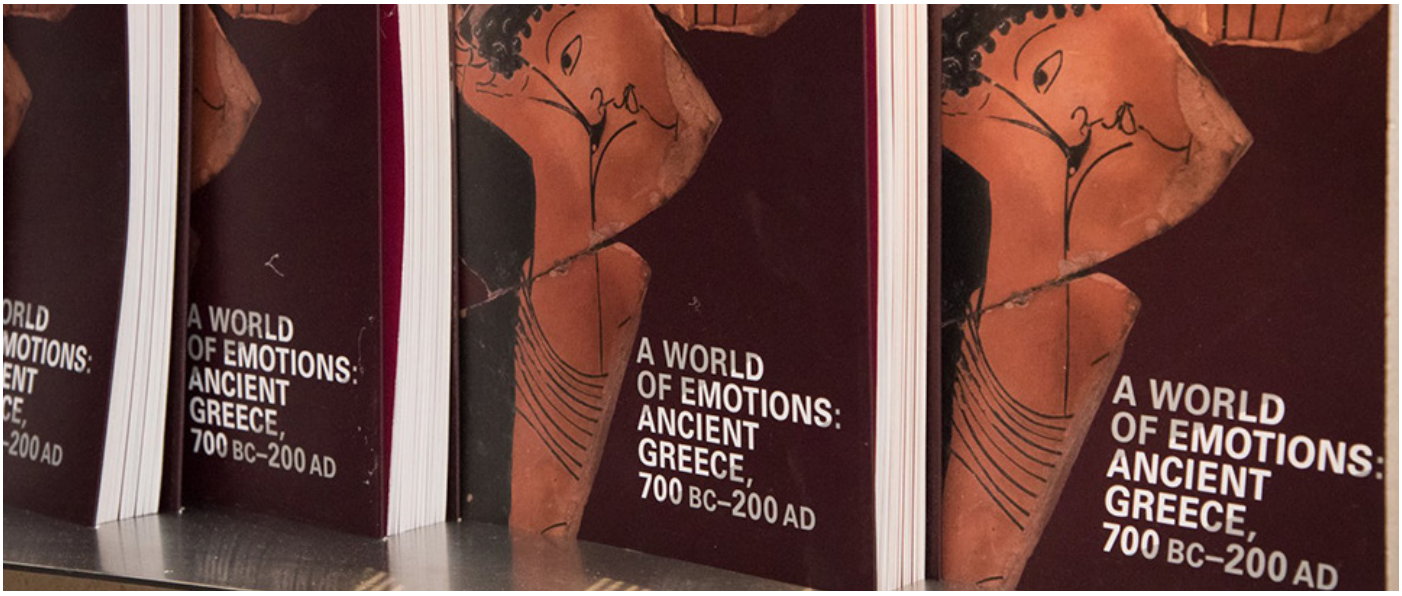
Το βραβείο κοινού στα Global Fine Art Awards 2017 απέσπασε η έκθεση «A World of Emotions», σημειώνοντας ρεκόρ ψήφων στα τέσσερα χρόνια ζωής του παγκόσμιου αυτού πολιτιστικού θεσμού.

Οι *New York Times* τη χαρακτήρισαν «μια παράξενη, υπέροχη έκθεση». Μετά τα διθυραμβικά σχόλια δημοσιογράφων, κριτικών τέχνης και επισκεπτών, ήρθε και η σπουδαία βράβευση. Η έκθεση «Ένας κόσμος συναισθημάτων: Αρχαία Ελλάδα 700 π.Χ. – 200 μ.Χ.», που παρουσιάστηκε στο Ωνάσειο Πολιτιστικό Κέντρο Νέας Υόρκης από τις 9 Μαρτίου έως τις 24 Ιουνίου 2017, απέσπασε το ένα από τα δύο βραβεία κοινού που απονέμουν τα Global Fine Art Awards ετησίως. Την έκθεση είχαν την ευκαιρία να θαυμάσουν περισσότεροι από 49.000 επισκέπτες στη Νέα Υόρκη, αλλά και περισσότεροι από 40.000 επισκέπτες στην Αθήνα, στο Μουσείο της Ακρόπολης, όπου μεταφέρθηκε η έκθεση από τις 18 Ιουλίου μέχρι τις 19 Νοεμβρίου 2017, με πρωτοβουλία του Ιδρύματος Ωνάση.

Η μεγάλη απήχηση της έκθεσης, σε αριθμό επισκεπτών, αποτυπώθηκε τελικά και στην ψηφοφορία με τις προτιμήσεις του κοινού, η οποία πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του 2018. Τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας ανακοινώθηκαν σε σχετική εκδήλωση που έγινε την Πέμπτη 8 Μαρτίου στη Νέα Υόρκη. Ωστόσο, αν και δεν αποκαλύφθηκε ο απόλυτος αριθμός ψήφων, όπως ανέφεραν οι διοργανωτές, η έκθεση «Ένας κόσμος συναισθημάτων» συγκέντρωσε το μεγαλύτερο ποσοστό ψήφων στην ιστορία του θεσμού.

Τα Global Fine Art Awards (Παγκόσμια Βραβεία Καλών Τεχνών) αποτελούν ένα κορυφαίο ετήσιο πρόγραμμα που δημιουργήθηκε με στόχο να αναγνωρίζει και να τιμά τις καλύτερα επιμελημένες εκθέσεις τέχνης και design σε παγκόσμιο επίπεδο, οι οποίες παρουσιάζονται σε μουσεία, γκαλερί, μπιενάλε, αλλά και ως δημόσια εκθέματα. Για το 2017, συνολικά 85 υποψηφιότητες, από 28 χώρες και 60 πόλεις σε όλον τον κόσμο, ανέδειξαν 33 φιναλίστ, οι οποίοι διεκδίκησαν τα 13 βραβεία των επιτροπών και τα 2 υψηλού κύρους βραβεία κοινού. Το ένα εκ των δύο αυτών βραβείων απονεμήθηκε στην έκθεση του Ωνάσειου Πολιτιστικού Κέντρου Νέας Υόρκης.

Μεγάλη διεθνής διάκριση για την έκθεση «A World of Emotions»

Διαμορφωμένη από μια ομάδα διακεκριμένων επιμελητών, η έκθεση περιλάμβανε αγγεία, γλυπτά (από ταφικά ανάγλυφα μέχρι αγάλματα φυσικού μεγέθους από την Ακρόπολη), θεατρικές μάσκες, φυλακτά, νομίσματα και αναθήματα, καθώς και άλλα έργα τέχνης, που δημιουργήθηκαν από τις αρχές του 8ου αιώνα π.Χ. μέχρι και τον 2ο αιώνα μ.Χ.

Πολλά από τα εκθέματα έκαναν την πρώτη τους εμφάνιση στις ΗΠΑ και κάποια από αυτά ταξίδεψαν για πρώτη φορά εκτός ελληνικών συνόρων. Στο σύνολό τους, τα 130 αριστουργήματα φώτισαν την παρουσία των συναισθημάτων στον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό και βίο, αναδεικνύοντας αφενός τη σημασία που έχουν αυτά για την κατανόηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης, λογοτεχνίας, ιστορίας, πολιτικής ζωής, κοινωνίας και θρησκείας, αλλά και αφετέρου τη διαχρονική αξία που έχουν τα συναισθήματα στη ζωή μας μέχρι σήμερα.

Το 5ο Fast Forward Festival εντός και εκτός Στέγης

Baling, μια περφόρμανς του Mark Teh με θέμα τις Συνομιλίες στο Baling, σταθμό για την ανεξαρτησία της Μαλαισίας (9 και 10 Μαΐου)

Η Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση έχει στον πυρήνα της ύπαρξής της την Αθήνα. Από τις 2 έως τις 16 Μαΐου, μας καλεί να ανακαλύψουμε το πέμπτο Onassis Fast Forward Festival – Athens. Από το Μουσείο της Ακρόπολης έως το Εθνικό Θέατρο, από τη Διπλάρειο Σχολή έως την Ίριδα, από το Αναγνωστήριο του Βαλλιάνειου κτηρίου της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος έως μια παλιά κατοικία στη Δεριγνύ, από τη Βιβλιοθήκη της Νομικής Σχολής (Παλαιό Χημείο) έως το Πεδίον του Άρεως και τους χώρους της Στέγης, το Onassis Fast Forward Festival 5 – Athens, με αναθέσεις, διεθνείς συμπαραγωγές και παγκόσμιες πρεμιέρες, ανιχνεύει τις ρωγμές του χρόνου στα όρια του μύθου και της μαρτυρίας, της εμπειρίας και της φαντασίας.

Markus Öhrn, *All that may bleed: Έξι σκηνές από τις τραγωδίες του Σοφοκλή* (4–16 Μαΐου)

Kader Attia, «Οι κληρονομιές του σώματος, Μέρος Α΄»

Καλλιτέχνες και ερευνητές από διάφορα μέρη του κόσμου διερευνούν τον καθοριστικό ρόλο της αρχαιολογίας στην κατασκευή των εθνικών αφηγήσεων και της συλλογικής μνήμης, αλλά και τη διαλεκτική σχέση της με την πολιτιστική κληρονομιά.

«Το Onassis Fast Forward Festival 5 – Athens διεκδικεί την έκπληξη στην πόλη που νομίζουμε ότι ξέρουμε», σημειώνει η Αφροδίτη Παναγιωτάκου, διευθύντρια πολιτισμού του Ιδρύματος Ωνάση. «Δημιουργεί πεδία πειραματισμού για τους καλλιτέχνες και τους πολίτες, για να καταλάβουμε όσα μας συνδέουν και όσα μας χωρίζουν, για να δημιουργήσουμε παρά να προσδιορίσουμε μια κοινή επικράτεια, για να πυροδοτήσουμε συζητήσεις γύρω από το τι σημαίνει να ζει κανείς σήμερα σε πόλεις τραυματισμένες, ανήσυχες και, γι' αυτό, ζωντανές. Το Onassis Fast Forward Festival 5 είναι εδώ για να διεγείρει την περιέργεια και να άρει την άρνηση για ό,τι συμβαίνει μπροστά στα μάτια μας, μέσα μας, γύρω μας.

»Η Αθήνα των πολυκατοικιών και των νεοκλασικών, της ιστορίας και της αρχαιολογίας, της μνήμης και του παρόντος, του ματαιωμένου μεγαλείου και της παραπλανητικής νοσταλγίας, η Αθήνα των διαστρωματώσεων και των στρωματογραφικών κενών, με τα δικά της ίχνη βίας και καταστροφών, με τις δικές της ιστορικές ασυμφωνίες, αποκαλύπτεται.

Το 5ο Fast Forward Festival εντός και εκτός Στέγης

Ο Ιάπωνας εικαστικός Χικάρου Φουτζίι, σε συνεργασία με τη χορογράφο Πατρίσια Απέργη και τους επικεφαλής της ανασκαφής του ομαδικού τάφου με 80 δεσμώτες στο Παλαιό Φάληρο, ρίχνει φως στη «σκοτεινή», πριν από τον Χρυσό Αιώνα, Αθήνα του 7ου αιώνα π.Χ. (2–16 Μαΐου)

»Καλλιτέχνες του κόσμου, με αφετηρία τους τη Βηρυτό, το Βερολίνο, την Κουάλα Λουμπούρ, το Παρίσι, το Ρέικιαβικ, το Σάο Πάολο, τη Σιγκαπούρη, τη Στοκχόλμη και το Τόκυο –σε συνεργασία με Έλληνες καλλιτέχνες, ερευνητές και κατοίκους– ανασκάπτουν και επαναπροσδιορίζουν το αρχαίο και πρόσφατο παρελθόν της Αθήνας, έτσι όπως αυτό ψιθυρίζει ή κραυγάζει στο παρόν».

Υπεύθυνη για τη σύλληψη και την καλλιτεχνική διεύθυνση του φεστιβάλ είναι η Κάτια Αρφαρά, η οποία σημειώνει: «Σε μια χρονική περίοδο πολιτιστικού ιμπεριαλισμού και νεοαποικιακής ρητορικής, το 5ο FFF διερευνά το πεδίο μιας διευρυμένης αρχαιολογίας, που αμφισβητεί επιστημονικές βεβαιότητες και ιστορικές γραμμικότητες. Μέσα από επιτόπια και αρχειακή έρευνα, επιστημονική μεθοδολογία, επαναδράσεις και επανοικειοποιήσεις του αρχαίου και πρόσφατου παρελθόντος της Αθήνας, οι καλλιτέχνες αρθρώνουν έναν κριτικό στοχασμό πάνω στα μνημεία, τα τέχνεργα και τα κατάλοιπα.

»Αναθέσεις, συμπαραγωγές και επιτόπιες καλλιτεχνικές παρεμβάσεις σε δημόσιους οργανισμούς και ανοιχτούς χώρους της πόλης ανιχνεύουν τον σημαίνοντα ρόλο της αρχαιολογίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς στη διαμόρφωση εθνικών και θρησκευτικών ταυτοτήτων και, κατά συνέπεια, στην ερμηνεία της ιστορίας.

»Με την εκταφή λανθανουσών αφηγήσεων, το φετινό φεστιβάλ μεταμορφώνεται σε παλίμψηστο, αποκαλύπτοντας τις χρονικές και χωρικές διαστάσεις των υλικών τεκμηρίων και τις πολλαπλές «αλήθειες» τους. Πώς μπορεί η τέχνη να διατηρήσει μια κριτική θέση απέναντι σε ρητορικές που στιγματίζουν τον δημόσιο χώρο; Πώς μπορεί ένα καλλιτεχνικό έργο να αμφισβητήσει την αυταρχική κληρονομιά της δημόσιας μνήμης; Μπορούμε να επαναδιαπραγματευτούμε έννοιες όπως η πολιτιστική κληρονομιά σε μια πόλη σαν την Αθήνα, όπου τα κατάλοιπα του παρελθόντος θεωρούνται ως τα φυσικά τεκμήρια της αδιάλειπτης συνέχειας του ελληνικού πολιτισμού;

Ho Rui An, *Solar: A Meltdown* (2014), 12 Μαΐου

Ho Tzu Nyen, *Το Κριτικό Λεξικό της Νοτιοανατολικής Ασίας*, 12 Μαΐου

Το 5ο Fast Forward Festival εντός και εκτός Στέγης

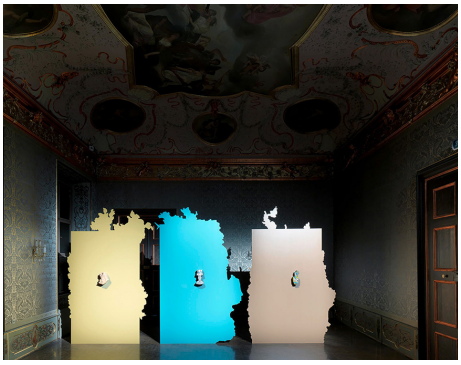
»Με ένα δεκαπενθήμερο πρόγραμμα εγκαταστάσεων, περφόρμανς, εκθέσεων, προβολών, εργαστηρίων και δημόσιων διαλόγων, το φεστιβάλ επιχειρεί να δημιουργήσει ένα δυναμικό κοινό πεδίο ή, όπως το έθεσε ο Édouard Glissant, έναν ανοιχτό χώρο «ποιητικής αναγκαιότητας» όπου παράγονται συνεχώς σχέσεις μεταξύ των ιδεών και των φαντασιακών του ενός μέρους και των αντίστοιχων ενός άλλου».

Ας δούμε τα κυριότερα σημεία του προγράμματος του FFF5:

– Joana Hadjithomas και Khalil Joreige, *Unconformities* (Ασυμφωνίες) στο Μουσείο Ακρόπολης (2–16 Μαΐου). Η Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση προσκαλεί για τρίτη φορά το διεθνώς διακεκριμένο δίδυμο από τον Λίβανο, αυτήν τη φορά για να παρουσιάσει στο Μουσείο της Ακρόπολης, αμέσως μετά το Centre Pompidou και τη βράβευσή του με το Βραβείο Marcel Duchamp (2017), το Unconformities: μια mixed-media εικαστική εγκατάσταση συγκροτημένη από τα χώματα και τα πετρώματα, τις ιστορίες και τα μυστικά τριών ιστορικών πόλεων: Αθήνα, Βηρυτός, Παρίσι. Περισσότερες πληροφορίες εδώ.

– Chto Delat και Anton Kats, *Park Fables* (Μύθοι του Πάρκου) στο Πεδίον του Άρεως (2–16 Μαΐου). Η ρωσική κολεκτίβα Chto Delat, σε συνεργασία με τον εικαστικό και μουσικό Άντον Κατς, «καλλιεργούν» το εύφορο Πεδίον του Άρεως. Μια θεατρική παράσταση και ένας ραδιοφωνικός σταθμός / χώρος ακρόασης αποτελούν τον πυρήνα του έργου, που πλαισιώνεται από προσωρινές εικαστικές εγκαταστάσεις και παράλληλες δράσεις, όπως ξεναγήσεις, συναυλίες (Dirty Athens Brass Band), συζητήσεις και εργαστήρια, παρουσιάσεις και προβολές, εικαστικές παρεμβάσεις, βιβλιοθήκη, ηχητική εγκατάσταση της Αλεξάνδρας Κουμαντάκη και του Περικλή Λαζάρου, τουρνουά σκακιού και μαθήματα ποδηλάτου για ενήλικες.

– Robert Zhao Renhui, *The Nature Museum*, στις 2–16 Μαΐου. Η Φύση εισβάλλει στα Πατήσια. Τα δωμάτια μιας παλιάς αθηναϊκής κατοικίας της πλατείας Βικτωρίας φιλοξενούν ένα ιδιότυπο Μουσείο της Φύσης. Εκεί, επί της οδού Δεριγνύ 15, ένας πολυβραβευμένος εικαστικός από τη Σιγκαπούρη, σε

Walid Raad, *Les Louvres and/or Kicking the Dead* (11–15 Μαΐου)

Leonardo Moreira και ομάδα Cia. Hiato, *The Odyssey (15–16 Μαΐου)*

Το 5ο Fast Forward Festival εντός και εκτός Στέγης

No Tomorrow, ένα χορογραφικό έργο των Ragnar Kjartansson, Margrét Bjarnadóttir και Bryce Dessner για οχτώ χορευτές και οχτώ ακουστικές κιθάρες (5–6 Μαΐου)

συνεργασία με Έλληνες ειδικούς, στήνει μια περιπετειώδη εικαστική εγκατάσταση για την άγνωστη χλωρίδα και πανίδα της Αθήνας – από τα ποτάμια που εξαφανίστηκαν μέχρι την άγρια ζωή που υποτάχθηκε στο άρμα της ανεξέλεγκτης αστικοποίησης.

– Hikaru Fujii, *The Primary Fact* (2–16 Μαΐου). Ένας αρχαιοελληνικός ομαδικός τάφος με 80 νεκρούς δεσμώτες αποκαλύφθηκε προ διετίας στο Παλαιό Φάληρο. Ο Ιάπωνας εικαστικός Χικάρου Φουτζίι, ύστερα από εκτεταμένη έρευνα, σε συνεργασία με τη χορογράφο Πατρίσια Απέργη και τους επικεφαλής της ανασκαφής, στρέφει το βλέμμα του στο συγκλονιστικό αυτό εύρημα, ρίχνοντας φως στη «σκοτεινή», πριν από τον Χρυσό Αιώνα, Αθήνα του 7ου αιώνα π.Χ. Η οπτικοακουστική εγκατάσταση που στήνει σε ένα κτίριο-ορόσημο της πανεπιστημιακής κοινότητας, το πρώην Χημείο και νυν Βιβλιοθήκη της Νομικής Σχολής, περιλαμβάνει συνεντεύξεις με τους επικεφαλής της ανασκαφής –από αρχαιολόγους μέχρι οδοντιάτρους–, αλλά και την αναβίωση της εκτέλεσης και της ταφής από έναν Χορό 80 νέων Αθηναίων.

– Markus Öhrn, *All that may bleed: Έξι σκηνές από τις τραγωδίες του Σοφοκλή* (4–16 Μαΐου). Στην οδό Πανεπιστημίου, στην –άδεια πλέον από βιβλία– Εθνική Βιβλιοθήκη, έντεκα Αθηναίες, ερασιτέχνες ηθοποιοί από τα εκπαιδευτικά εργαστήρια της Στέγης για ενήλικες άνω των 65 ετών, σχηματίζουν μιαν ανορθόδοξη μπάντα και βουτούν στο έργο του Σοφοκλή, δημιουργώντας μια σειρά σκοτεινών και ατμοσφαιρικών περφόρμανς, υπό την καθοδήγηση του διακεκριμένου Σουηδού σκηνοθέτη και εικαστικού.

– *Sacrifice* από τους Erna Omarsdóttir, Valdimar Jóhannsson, Matthew Barney, Margret Bjarnadóttir και Ragnar Kjartansson (5–6 Μαΐου). Χοροθέαμα από την Ισλανδία και, μαζί, ροκ συναυλία, βίντεο-εγκατάσταση, αλλά και αγορά ιδεών (και προϊόντων!). Μια γιορτή-τελετή των αισθήσεων και των παραισθήσεων από την Iceland Dance Company, με τη συμμετοχή διεθνούς κύρους εικαστικών, όπως του Matthew Barney και του Ragnar Kjartansson, στους χώρους της Στέγης.

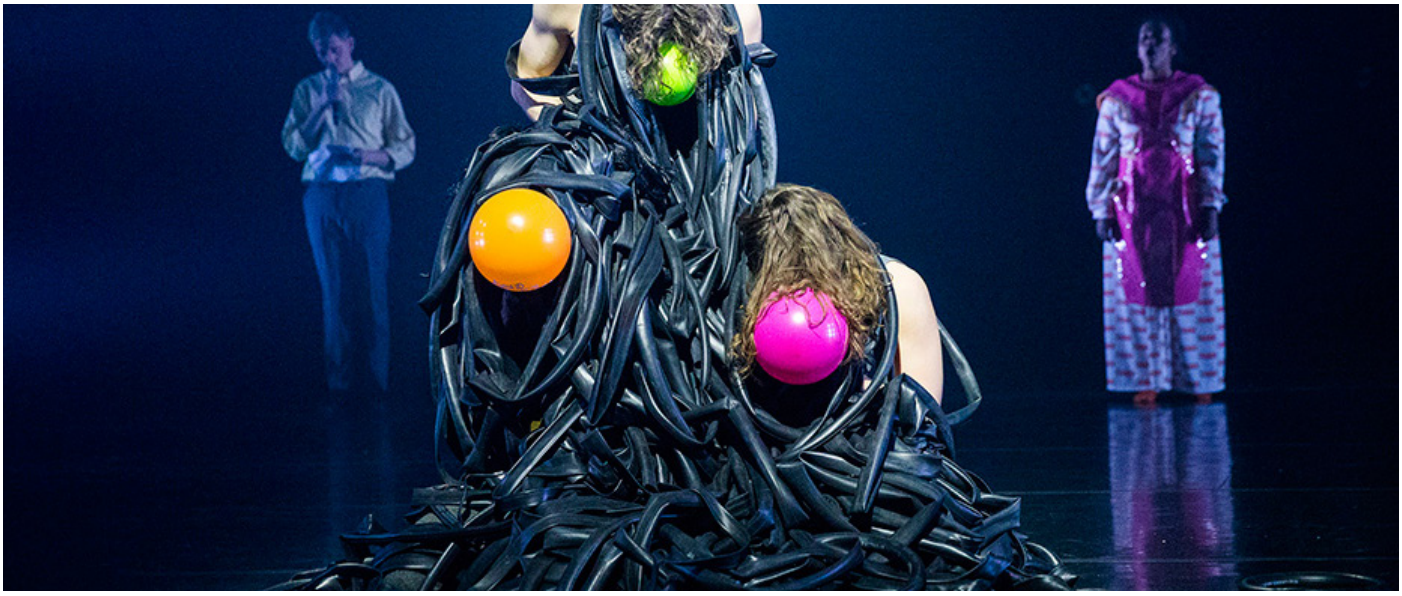

Ho Tzu Nyen, *One or Several Tigers* (12–16 Μαΐου)

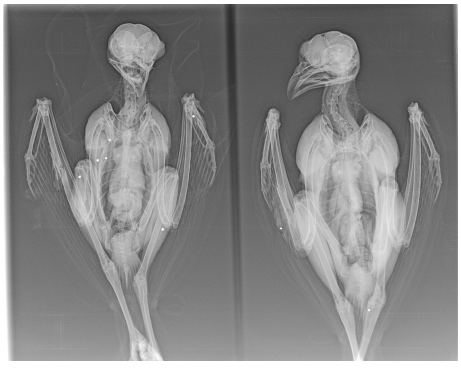
Rabih Mroué, *So Little Time* (15–16 Μαΐου)

Το 5ο Fast Forward Festival εντός και εκτός Στέγης

Shrine, μια παράσταση των Erna Ómarsdóttir και Valdimar Jóhannsson, ένα ρέκβιεμ για την ανθρωπότητα και όλα όσα έχει χάσει (5–6 Μαΐου)

– Mark Teh, *Baling* (9–10 Μαΐου). Το κομμουνιστικό παρελθόν της Μαλαισίας, που αποσιωπήθηκε μα ακόμη τη στοιχειώνει, επιστρέφει χάρις στη συνταρακτική αναβίωση των Συνομιλιών στο Baling. Ο Μαλαισιανός σκηνοθέτης Μαρκ Τεχ αξιοποιεί αυθεντικά αρχεία και συνθέτει μια φορτισμένη περφόρμανς στη Στέγη με θέμα ένα ιστορικό συμβάν-σταθμό για την ανεξαρτησία της πατρίδας του.

Robert Zhao Renhui, *The Nature Museum*, στις 2–16 Μαΐου

– *Trapped*, Μέντη Μέγα (10–13 Μαΐου) στο Εθνικό Θέατρο, Κτίριο Τσίλερ. Με το βλέμμα του σημερινού καλλιτέχνη, που προσπαθεί να καταλάβει τον μηχανισμό της εμμονικής επιστροφής των Ελλήνων στον διχασμό, η Μέντη Μέγα μάς ταξιδεύει στην Αθήνα των αρχών του 20ού αιώνα, όπου εν μέσω αντιπαραθέσεων μεταξύ φανατισμένων Ελλήνων συναντάμε μια Αμερικανίδα, την Ισιδώρα Ντάνκαν, μια παθιασμένη πρωτοπόρο του μοντέρνου χορού, η οποία βρέθηκε στο επίκεντρο ιστορικών γεγονότων που σημάδεψαν την ελληνική ιστορία, με φανατικές συγκρούσεις στις οποίες χάθηκαν ανθρώπινες ζωές: στη γλωσσική διαμάχη του 1903 (τα «Ορεστειακά») και στον Εθνικό Διχασμό του 1915. Η Στέγη συνεργάζεται με το Εθνικό Θέατρο και ταξιδεύει στο Κτήριο Τσίλερ, το κτήριο που πρωταγωνιστεί στα ιστορικά γεγονότα των Ορεστειακών, στα οποία αναφέρεται η παράσταση.

– Walid Raad, *Les Louvres and/or Kicking the Dead* (11–15 Μαΐου) στον Εκθεσιακό Χώρο της Στέγης. Δέκα δωμάτια. Δέκα συναρπαστικά επεισόδια από το Παρίσι έως το Άμπου Ντάμπι, από τη Δύση έως την Ανατολή. Μέσα σε μόλις 75 λεπτά. Ισορροπώντας μεταξύ ιστορίας και μυθοπλασίας. Ένα υβριδικό θέαμα, ανάμεσα σε έκθεση, περιπατητική περφόρμανς και διάλεξη, για την τέχνη και τον πολιτισμό ως διαχρονικά θύματα πρακτικών βίας. Μας ξεναγεί αυτοπροσώπως ο Λιβανέζος Ουαλίντ Ράαντ, ένας από τους πιο επιδραστικούς σύγχρονους καλλιτέχνες.

– Kader Attia, *«Οι κληρονομιές του σώματος. Μέρος Α΄»*, προβολή και συζήτηση (11–13 Μαΐου). Σε πανευρωπαϊκή πρεμιέρα, στην Ίριδα, το ιστορικό κινηματοθέατρο της Αθήνας, προβάλλεται το πρώτο μέρος της κινηματογραφικής τριλογίας του διεθνώς διακεκριμένου Γαλλοαλγερινού εικαστικού και

Το 5ο Fast Forward Festival εντός και εκτός Στέγης

Sacrifice, Union of the North: μια βίντεο εγκατάσταση των Matthew Barney, Erna Ómarsdóttir και Valdimar Jóhannsson που επιχειρεί να παντρέψει τον κοινοτισμό με την ατομικότητα, δίνοντας νέα πνοή σε μιαν αρχαία τελετή (5–6 Μαΐου)

κινηματογραφιστή Καντέρ Ατιά. Ο ίδιος ο καλλιτέχνης και η ανθρωπολόγος-αρχαιολόγος Ελεάνα Γιαλούρη συντονίζουν τον δημόσιο διάλογο που ακολουθεί την πρώτη ημέρα της προβολής.

Ομιλητές:

Κωνσταντίνος Καλαντζής, κοινωνικός ανθρωπολόγος, ερευνητής (research associate) στο πρόγραμμα Citizens of Photography του Τμήματος Ανθρωπολογίας, University College London

Δημήτρης Πλάντζος, αναπληρωτής καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Εσθήρ Σολομών, επίκουρη καθηγήτρια Μουσειολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Εύα Στεφανή, σκηνοθέτρια κινηματογραφικών ντοκιμαντέρ και αναπληρώτρια καθηγήτρια Ιστορίας και Θεωρίας του Κινηματογράφου, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Αθηνών.

– Ho Tzu Nyen, *One or Several Tigers* (12–16 Μαΐου) στη Διπλάρειο Σχολή. Ο Σιγκαπουριανός Χο Τζου Νύεν μάς μεταφέρει στη μαγεία μιας ονειρικής πολυμεσικής εγκατάστασης, με στοιχεία από ινδονησιακό θέατρο σκιών, κινηματογράφο και 3D animation.

– Rabih Mroué, *So Little Time* (15–16 Μαΐου) στη Μικρή Σκηνή της Στέγης. Πώς «κατασκευάζεται» ένας ήρωας; Ο διεθνώς καταξιωμένος δημιουργός από τη Βηρυτό επανέρχεται στη Στέγη με μια διαφωτιστική και χιουμοριστική περφόρμανς-διάλεξη γύρω από τους πλαστούς εθνικούς μύθους. Ή, αλλιώς, η νεότερη ιστορία του Λιβάνου μέσα σε 60 λεπτά.

– Leonardo Moreira και ομάδα Cia. Hiato, *The Odyssey* (15–16 Μαΐου). Με το ομηρικό έπος ως πηγή έμπνευσης, η ξεχωριστή κολεκτίβα από τη Βραζιλία επανέρχεται στη Στέγη. Επτά ηθοποιοί, σαν σύγχρονοι ραψωδοί, αφηγούνται προσωπικές και συλλογικές οδύσσειες, ισορροπώντας στα όρια ρεαλισμού και φαντασίας.

Περισσότερες πληροφορίες στον ιστότοπο της Στέγης.

Αθήνα-Βηρυτός-Παρίσι: *Ασυμφωνίες*

Unconformities (Ασυμφωνίες): μια εικαστική εγκατάσταση συγκροτημένη από τα χώματα και τα πετρώματα, τις ιστορίες και τα μυστικά τριών ιστορικών πόλεων, της Αθήνας, της Βηρυτού και του Παρισιού

Αθήνα, Βηρυτός, Παρίσι: τρεις πόλεις «στοιχειώνουν» την ελληνικής καταγωγής Τζοάνα Χατζηθωμά και τον Χαλίλ Ζορέζ. Η Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση προσκαλεί για τρίτη φορά το διεθνώς διακεκριμένο δίδυμο από τη Γαλλία και τον Λίβανο, αυτήν τη φορά για να παρουσιάσει στο Μουσείο της Ακρόπολης, αμέσως μετά το Centre Pompidou και τη βράβευσή του με το Βραβείο Marcel Duchamp (2017), το πρότζεκτ *Unconformities (Ασυμφωνίες)*: μια mixed-media εικαστική εγκατάσταση συγκροτημένη από τα χώματα και τα πετρώματα, τις ιστορίες και τα μυστικά τριών ιστορικών πόλεων.

Για πρώτη φορά διοργανώνεται έκθεση σύγχρονης τέχνης στο Μουσείο της Ακρόπολης. Με το Unconformities, που παρουσιάζεται στο πλαίσιο του *Onassis Fast Forward Festival 5* – Athens από τις 2 έως τις 16 Μαΐου, η Τζοάνα Χατζηθωμά και ο Χαλίλ Ζορέζ μάς βυθίζουν στο χωμάτινο υποσυνείδητο των τριών αυτών πόλεων, σε όσα μπορούμε να μάθουμε από το αθηναϊκό σχιστολιθικό υπέδαφος, τις προσχώσεις του Κηφισού και τα πλούσια αρχαιολογικά στρώματα στο Μοναστηράκι, τον Κεραμεικό και τον Ελαιώνα, από τα υλικά κατακρήμνισης στην πλατεία Μαρτύρων της Βηρυτού, από τις παραποτάμιες προσχώσεις του Σηκουάνα και την ευρύτερη περιοχή του Λούβρου. «Σκάβοντας το παρελθόν, ανακαλύπτουμε το παρόν», δηλώνουν οι δύο «ερευνητές και ονειροπόλοι» που, εδώ και μια τετραετία, σε συνεργασία με γεωλόγους, αρχαιολόγους και ιστορικούς, συλλέγουν, ανασυνθέτουν και εκθέτουν προϊόντα γεωτρητικών ερευνών.

«Μια αρχαιολογία της μνήμης στην καρδιά ενός διαρκώς ταραγμένου παρόντος» χαρακτηρίστηκε το *Unconformities*, αυτό το μουσείο γεωιστορίας της Αθήνας, της Βηρυτού και του Παρισιού, το οποίο εκτείνεται χρονικά από την προϊστορική περίοδο έως τη δική μας γεωλογική εποχή, τη λεγόμενη Ανθρωπόκαινο, κατά την οποία το είδος μας αποδεικνύεται δέκα φορές πιο καταστροφικό από όλα μαζί τα φυσικά φαινόμενα.

Μια έκθεση σύγχρονης τέχνης συγκροτημένη από φυσικά υλικά της γης, τα χώματα και τα χαλάσματα από το υπέδαφος των τριών πόλεων, τοποθετημένα στους κυλίνδρους γεωυλικών (τα λεγόμενα «καρότα», στην αργκό των γεωτρυπανιστών). Η Χατζηθωμά και ο Ζορέζ στρέφουν το βλέμμα στις τεκτονικές ασυνέχειες (discontinuities) και, κυρίως, στις στρωματογραφικές ασυμφωνίες

Αθήνα-Βηρυτός-Παρίσι: *Ασυμφωνίες*

Από το έργο της Τζοάνας Χατζηθωμά και του Χαλίλ Ζορέζ

(unconformities). Εκεί δηλαδή όπου, αίφνης, ανάμεσα στα πλούσια σε πληροφορίες στρώματα του υπεδάφους, μεσολαβεί ένα στρωματογραφικό κενό, ένα κρυφό παρελθόν που δεν άφησε πίσω του κανένα ίχνος, αλλά άπλετο χώρο για τη φαντασία. Οι δυο τους στοιχειοθετούν για αυτές τις άγνωστες χρονικές περιόδους υπερβατικές αφηγήσεις, στα όρια ντοκουμέντου και μυθοπλασίας. Οι έννοιες του άδηλου και του άρρητου, εκείνου που μπορεί να συναχθεί από τα συμφραζόμενα, βρίσκονται στο επίκεντρο της δουλειάς τους. Μια διαφορετική, μη γραμμική προσέγγιση της Ιστορίας γίνεται εφικτή: η Ιστορία ως συμβάν και δράση, ως παλίμψηστο εποχών και πολιτισμών.

Η εικαστική εγκατάσταση *Unconformities* συγκροτείται από τρία μέρη: τα *Time Capsules* (χρονοκάψουλες), γλυπτά με επικολλημένα τα ευρήματα των γεωτρήσεων σε μια διάφανη ρητίνη ειδικά διαμορφωμένη από τους καλλιτέχνες· το φιλμ *Palimpsestes*, το οποίο καταγράφει τις διαδικασίες που χρησιμοποιήθηκαν σε διάφορες εκσκαφές στη Βηρυτό· και, τέλος, το εν είδει ζωφόρου *Zig Zag Over Time*, που περιγράφει τους πυρήνες χρησιμοποιώντας τρία καλλιτεχνικά μέσα: φωτογραφία, σχέδιο και κείμενο.

Όπως επισημαίνει η γεωλόγος και επιστημονική συνεργάτρια στο πρότζεκτ Μάνια Μπενίση, «τα γεωυλικά που εκτίθενται στο *Unconformities* είναι δείγματα πυρήνων (τα λεγόμενα "καρότα"), δηλαδή προϊόντα γεωτρητικών ερευνών που έχουν πραγματοποιηθεί στην Αθήνα, τη Βηρυτό και το Παρίσι για τον έλεγχο του υπεδάφους, με αφορμή υπόγεια έργα (τα αθηναϊκά για το Μετρό). Στην επιστήμη της γεωλογίας, αυτά τα εδαφικά και βραχώδη υλικά, προτού απορριφθούν ως άχρηστα, δίνουν πολύτιμα data για αλλοτινές εποχές. Οι γεωλόγοι και οι αρχαιολόγοι εντοπίζουν σε αυτά πληροφορίες τόσο για τα φυσικά φαινόμενα (σεισμικότητα, τεκτονισμός, πλημμύρες, διάβρωση) όσο και για την ανθρωπογενή παρέμβαση: ίχνη αρχαίων οικισμών και αρχαίων υπόγειων κατασκευών, αλλά και σύγχρονων θεμελιώσεων, κατακρήμνισης οικοδομών, ακόμη και απόπειρας συγκάλυψης αστικών αποβλήτων. Βάσει τεκμηρίωσης, οι επιστήμονες συνθέτουν τη χρονοστρωματογραφική στήλη και αρχειοθετούν το "μητρώο" κάθε δείγματος πυρήνα. Στην περίπτωση των ασυμφωνιών, όταν δηλαδή ανάμεσα στα στρώματα του υπεδάφους μεσολαβούν στρωματογραφικά κενά ενός άδηλου, κρυφού παρελθόντος που δεν άφησε πίσω του κανένα στοιχείο, η ερμηνεία "δίνεται από τα συμφραζόμενα" ή προκύπτουν ερωτηματικά».

Η συνεργασία των δύο καλλιτεχνών με τη Στέγη ξεκίνησε το 2012, όταν, στο πλαίσιο του φεστιβάλ Meeting Points 6, παρουσίασαν την περφόρμανς-ομιλία «Aida, Save Me», με θέμα ένα ασυνήθιστο γεγονός που συνέβη στην πρεμιέρα του βραβευμένου φιλμ τους, *A Perfect Day*.

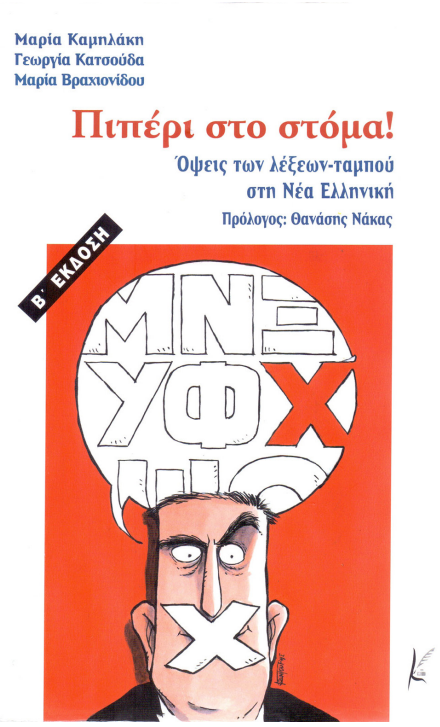
Το 2013, η Χατζηθωμά και ο Ζορέζ ήταν ανάμεσα στους καλλιτέχνες που κλήθηκαν από τη Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση και το Αρχείο Καβάφη να αντλήσουν από τη ζωή και το έργο του Αλεξανδρινού ποιητή, καταθέτοντας ένα νέο έργο για τον Κ.Π. Καβάφη. Με αφετηρία το ποίημα «Περιμένοντας τους Βαρβάρους», προέκυψε η μικρού μήκους ταινία τους, *Την εμορφιά έτσι πολύ ατένισα* (2013).

Περισσότερες πληροφορίες εδώ.

Πιπέρι στο στόμα!

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΤΣΑΡΕΛΗΣ

Μαρία Καμηλάκη, Γεωργία Κατσούδα, Μαρία Βραχιονίδου, *Πιπέρι στο στόμα! Όψεις των λέξεων-ταμπού στη Νέα Ελληνική*, πρόλογος: Θανάσης Νάκας (Αθήνα: Καλλιγράφος, 2015), 480 σελ. ISBN 978-960-9568-41-8

Οι γλωσσολόγοι Μαρία Καμηλάκη, Γεωργία Κατσούδα και Μαρία Βραχιονίδου συνέπραξαν στη δημιουργία ενός ωφέλιμου και τερπνού πονήματος με τον τίτλο *Πιπέρι στο στόμα! Όψεις των λέξεων-ταμπού στη Νέα Ελληνική* από τις εκδόσεις Καλλιγράφος. Ήδη ο τίτλος αποδίδει έξυπνα και με χιούμορ το αντικείμενο της μελέτης και καθιστά το βιβλίο ελκυστικό. Στο πλαίσιο της αγαστής συνεργασίας των τριών συγγραφέων, η δρ Μαρία Καμηλάκη, μέλος του Συνδέσμου Υποτρόφων, ανέλαβε τη σύνταξη της εισαγωγής, καθώς και τη συναρμογή και την επιμέλεια του τελικού κειμένου, η δρ Γεωργία Κατσούδα επικεντρώθηκε στους μηχανισμούς παραγωγής των λέξεων-ταμπού και παρείχε το μεγαλύτερο κομμάτι των ετυμολογικών πληροφοριών, και η δρ Μαρία Βραχιονίδου, ως λαογράφος και διαλεκτολόγος, συνέβαλε στη διαμόρφωση των πληροφοριών και του γλωσσολογικού τους πλαισίου.

Ο βασικός άξονας διερεύνησης αυτού του βιβλίου είναι ο κοινωνιογλωσσολογικός, καθώς η υφιστάμενη ύλη εξειδικεύεται ανάλογα με την κοινωνιόλεκτο στην οποία ανήκει (π.χ. στη γλώσσα των νέων ή στη γλώσσα περιθωριοποιημένων ομάδων). Το βιβλίο είναι οργανωμένο μεθοδικά σε 16 θεματικά κεφάλαια. Η αντί προλόγου αναφορά στην αρχή έχει θεμελιώδη ρόλο, καθώς εισάγει τον αναγνώστη στις βασικές έννοιες, στη δομή και το περιεχόμενο του βιβλίου μέσα από τη ματιά των συγγραφέων. Επιπλέον, άλλα στοιχεία αυτού του πονήματος, όπως το ελκυστικό περιεχόμενο και η γλαφυρότητα των τίτλων, που πολλές φορές περιέχουν έντονη δόση χιούμορ (βλ. κεφ. 3.5.1 και 8), καθιστούν την ανάγνωσή του απολαυστική.

Για να μελετήσει κάποιος ένα θέμα πρέπει να εισχωρήσει σε αυτό. Έτσι, και με αυτό το βιβλίο, ο αναγνώστης πρέπει να ξέρει ότι θα έρθει αντιμέτωπος με «απαγορευμένες» λέξεις και υβριστικές εκφράσεις, που μπορεί να τον προβληματίζουν ή να τον σοκάρουν. Ωστόσο, μόνο αν εκτεθεί σε αυτό το λεξιλόγιο, θα μπορέσει να το κατανοήσει. Αν και το βιβλίο θίγει φλέγοντα ζητήματα, που προφανώς ακουμπούν ευαίσθητες χορδές του αναγνωστικού κοινού, οι συγγραφείς καταφέρνουν με αξιοπρέπεια και επιτυχία να αναλύσουν τα θέματά τους κρατώντας απόσταση από ποιοτικούς χαρακτηρισμούς, αφενός, του ιδεολογικού φορτίου που μεταφέρουν οι λέξεις-ταμπού και, αφετέρου, αυτών που τις εκφράζουν. Ως εκ τούτου, με εγκυρότητα και επιστημονική ματιά δίνουν τις κοινωνιογλωσσολογικές πτυχές αυτών των λέξεων κάνοντας εκτενή χρήση παραδειγμάτων και αποφεύγοντας τον σχολιασμό πρακτικών ή την εκδήλωση προτιμήσεων έκφρασης.

Επιχειρώντας να ορίσουμε τις λέξεις-ταμπού θα λέγαμε ότι πρόκειται για λέξεις που στέκονται απέναντι στους θεσμούς και στις κάθε είδους επιταγές, δίνοντας εκφραστική διέξοδο στα «αμίλητα» (σ. 4). Η ανθρώπινη φύση αντιστέκεται με αυτό το είδους λόγου σε φραγμούς και κατανα-

Πιπέρι στο στόμα!

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΤΣΑΡΕΛΗΣ

γκασμούς, που πολλές φορές αποτελούν προϊόντα του κυρίαρχου επίσημου λόγου. Οι λέξεις αυτές αποτελούν ένα κανονικό και ουσιώδες –αν και σεσημασμένο– κομμάτι της γλώσσας που δεν έχει διερευνηθεί διεξοδικά και είναι ισχυρές και πολύ εκφραστικές, συμβάλλοντας καθοριστικά στην επικοινώνηση των συναισθημάτων, γεγονός που εξηγεί την ευκολότερη εντύπωσή τους στη μνήμη (σ. 8).

Για την κατανόηση των λέξεων-ταμπού και των λεξιλογικών μετασχηματισμών τους, το βιβλίο προτείνει «το συνεχές αποδεκτότητας των λέξεων-ταμπού» (σ. 31). Το συνεχές αυτό ξεκινάει από ορθοφημισμούς, οι οποίοι περιλαμβάνουν ουδέτερες εκφράσεις που ούτε είναι επί τούτου ευγενικές, δηλαδή ευφημιστικές, ούτε είναι όμως ωμές ή προσβλητικές, δηλαδή δυσφημιστικές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι ιατρικοί όροι που αποφεύγουν το φορτισμένο εκφραστικά περιεχόμενο. Μετά τον ορθοφημισμό ακολουθεί ο ευφημισμός που αφορά στην ωραιοποίηση μιας χυδαίας λέξης ή έκφρασης από μια πιο ευγενική και στρογγυλεμένη χροιά με υπερώνυμους όρους (π.χ. «το κάναμε» ή «κοιμηθήκαμε μαζί»). Προχωρώντας στο συνεχές αποδεκτότητας συναντάμε τον δυσφημιστικό ευφημισμό (π.χ. «τα κακάρωσε» αντί «πέθανε») και, κατόπιν, τον ευφημιστικό δυσφημισμό που προκαλεί μικρότερο βαθμό προσβολής (π.χ. «μακάκας»). Τέλος, ο δυσφημισμός είναι η πιο καταφανής λειτουργία των λέξεων-ταμπού, καθώς συνιστά μια σκόπιμα προσβλητική λέξη ή φράση που αντικαθιστά μια ουδέτερη ή εύσημη λέξη. (σ. 14 19)

Το βιβλίο αφιερώνει το μεγαλύτερό του κεφάλαιο στη σεξουαλική έκφραση ως πεδίο μελέτης των λέξεων-ταμπού αναλύοντας εις βάθος τις κοινωνιολογικές συνιστώσες που σχετίζονται με τη σεξουαλική έκφραση και συντελούν στον σχηματισμό λέξεων-ταμπού, οι οποίες με τη σειρά τους αντανακλούν συχνά τις έμφυλες διακρίσεις και τον σεξισμό. Έτσι, μεταξύ άλλων, υπάρχει αναφορά στον φυσικοποιημένο χαρακτήρα της ετεροφυλοφιλίας (σ. 97), στις «διαταραχές» της ταυτότητας φύλου (σ. 148) και στα κατάλοιπα της πατριαρχικής σεξουαλικής κουλτούρας που ενοχοποιούν την ελεύθερη σεξουαλική έκφραση οδηγώντας στον σχηματισμό πολλών λέξεων-ταμπού, οι οποίες εγγράφουν κοινωνικοπολιτισμικές διακρίσεις. Η εμμονή που δείχνει η συντηρητική πλευρά της κοινωνίας για αυτά τα θέματα εξηγεί την εκτενή γλωσσική κατασκευή και διάδοση των λέξεων-ταμπού που σχετίζονται με τη σεξουαλική έκφραση.

Αν και το περιεχόμενο ολόκληρου του βιβλίου είναι ελκυστικό, θεωρώ ότι το 14ο κεφάλαιο, που αναφέρεται στην πολιτική ορθότητα, έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς εδώ μιλάμε για μια «νεογλώσσα» η οποία παρουσιάζει το δυσάρεστο ως ευχάριστο ή τουλάχιστον ως ανεκτό, απαλλάσσοντας από τις ευθύνες και παραποιώντας την ορθή σημασία των πραγμάτων. Συνεπώς, πρόκειται για μια διπλή γλώσσα, εξαιρετικά χρήσιμη σε αυτούς που ασκούν εξουσία και στοχεύουν στην εύνοια της κοινής γνώμης (σ. 302). Η πολιτική ορθότητα (political correctness) είναι ένα είδος διορθωτικής πρακτικής που επιδιώκει μια ακριβέστερη και όσο το δυνατόν πιο ουδέτερη περιγραφή (π.χ. «σωφρονιστικό κατάστημα» αντί για «φυλακή» ή, επίσης, το «Υπουργείο Πολέμου», που μετονομάστηκε σε «Υπουργείο Εθνικής Άμυνας»). Όπως σημειώνουν οι συγγραφείς, «κατά τον Chomsky η πολιτική ορθότητα είναι η υγιής επέκταση της ηθικής ανησυχίας» (σ. 293). Ιδιαίτερα στον χώρο της οικονομίας βρίσκουμε πολλά παραδείγματα πολιτικής ορθότητας, όπως το «Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Προσαρμογής», την «εισφορά αλληλεγγύης» και το «κούρεμα μισθών».

Το βιβλίο αυτό, φυσικά, δεν εξαντλεί τη μελέτη των λέξεων-ταμπού, καθώς αυτό θα ήταν ανέφικτο στο πλαίσιο μιας συγγραφής τέτοιου μεγέθους. Ουσιαστικά, θίγει βασικές πτυχές αυτής της κατηγορίας λέξεων υπογραμμίζοντας το κοινωνικοπραγματολογικό πλαίσιο που τις χαρακτηρίζει και στοχεύοντας να εμπνεύσει και να ενισχύσει την έρευνα του συγκεκριμένου πεδίου. Όπως χαρακτηριστικά λένε οι συγγραφείς στον επίλογό τους, «τελικά, αυτό που θέλαμε να καταδείξουμε μέσα από το βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας είναι ότι οι λέξεις-ταμπού αποτελούν μια χαραμάδα πρόσβασης στην ανθρώπινη ψυχή, αλλά και ένα ερμηνευτικό κλειδί, για την ανάγνωση των κανονιστικών περιορισμών, που θέτει η κάθε κοινωνία, και των διεξόδων από αυτούς που εφευρίσκουν τα άτομα και οι κοινωνικές ομάδες» (σ. 374).

Αν και μιλάμε για ένα καθαρώς γλωσσολογικό πόνημα, διαβάζοντας το βιβλίο το βίωσα ωσάν να ήταν μια περιπέτεια όπου πρωταγωνιστούν οι λέξεις-ταμπού στις διάφορες εκφάνσεις τους. Το βιβλίο αυτό ενδείκνυται ακόμη και για άτομα που δεν έχουν εξειδικευμένο ενδιαφέρον σε κάποιον από τους τομείς της γλωσσολογικής επιστήμης,

Πιπέρι στο στόμα!

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΤΣΑΡΕΛΗΣ

καθώς η ανάλυσή του ακολουθεί μια ολιστική προσέγγιση. Ακόμη και εκείνοι που δεν είναι εξοικειωμένοι με τη μορφολογία και τις πραγματολογικές λειτουργίες της γλώσσας θα εντυπωσιαστούν, καθώς θα συναντήσουν λέξεις και φράσεις τις οποίες λένε ή ακούν σε πολύ μεγάλη συχνότητα στην καθημερινότητά τους, και συνεπώς, θα τις αντιμετωπίσουν με μία άλλη οπτική.

Πρόκειται για ένα καλοδουλεμένο έργο, προσεγμένο στη λεπτομέρειά του, με ελκυστικό περιεχόμενο και πολύ καλή επιμέλεια, λαμβάνοντας υπόψιν ότι αναλύει πολλές πτυχές της ανθρώπινης ζωής και της γλωσσικής έκφρασης με αρίφνητα παραδείγματα και παραπομπές.

(Ο Ευάγγελος Κατσαρέλης είναι κλασικός φιλόλογος και εργάζεται στο Κέντρο Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ.)

Επανακατοικήσεις

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΤΕΛΙΟΣ ΓΙΑΜΑΡΕΛΟΣ

Μυρτώ Κιούρτη (επιμ.), *Επανακατοικήσεις* (Αθήνα: Ποταμός, 2017), 184 σελ. ISBN 978-960-545-087-8

Περίπου στα μέσα της προηγούμενης δεκαετίας η Μυρτώ Κιούρτη ξεκινούσε τη διδακτορική της διατριβή, ως υπότροφος του Ιδρύματος Ωνάση, στη Σχολή Αρχιτεκτόνων του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Η έρευνά της επιχειρούσε τότε να επαναπροσδιορίσει μια συνεργατική σχέση κατοίκων και αρχιτεκτόνων κατά τη διαδικασία του σχεδιασμού της κατοικίας των πρώτων. Το εγχείρημα της Κιούρτη δεν σταμάτησε όμως και με την υποστήριξη της διατριβής της τον Φεβρουάριο του 2012. Καθώς η έρευνά της συνεχίζει από τότε σταθερά να αναπτύσσεται, στο τέλος αυτής της δεκαετίας μοιάζει πια να διανύει και την εφηβεία της.

Αξιοποιώντας τη διεπιστημονική δεξαμενή του Συνδέσμου Υποτρόφων, η Κιούρτη κινητοποίησε δέκα μελετητικές ομάδες που απαρτίζονταν από αρχιτέκτονες, κοινωνικούς ανθρωπολόγους και εικαστικούς, για να συντονίσει μια σειρά συναφών δράσεων υπό την αιγίδα του Ιδρύματος Ωνάση. Αυτές ξεκίνησαν με μιαν ανοιχτή πρόσκληση προς πολίτες του Δήμου Αθηναίων που θα ενδιαφέρονταν για προτάσεις αναδιαμόρφωσης των διαμερισμάτων τους από τις μελετητικές ομάδες (2014) και ολοκληρώθηκαν με μια δημόσια συζήτηση των προτάσεων, με τη συμμετοχή των κατοίκων, στη Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση (2016). Μερικά από τα μέλη του Συνδέσμου μάλιστα, όπως η φωτογράφος Ηώ Πάσχου, δεν συμμετείχαν απλώς στη δράση ως εικαστικοί που πρότειναν λύσεις για άλλους, αλλά και ως κάτοικοι που αναζητούσαν προτάσεις για την επανακατοίκηση του δικού τους διαμερίσματος από τη μελετητική ομάδα (της Όλγας Βενετσιάνου και της Αγγελικής Σβορώνου, στη συγκεκριμένη περίπτωση). Έναν χρόνο μετά, ο συλλογικός τόμος των Επανακατοικήσεων καταγράφει το ίχνος αυτών των συναντήσεων.

Τα όρια ενός διαμερίσματος στο Καλλιμάρμαρο επαναπροσδιορίζονται ως προς τον ιδιωτικό και τον δημόσιο χώρο (Γιάννης Γράος)

Στο εισαγωγικό της κείμενο, η Κιούρτη θέτει τις γενικές γραμμές του εγχειρήματος, παρουσιάζοντάς λεπτομερώς όλες τις φάσεις του. Η γενική αυτή εισαγωγή της ακολουθείται από δύο ακόμη κείμενα που: (1) εμβαθύνουν θεωρητικά στο ζήτημα της επανακατοίκησης και των σχέσεων αρχιτεκτόνων και κατοίκων (Παναγιώτης Τουρνικιώτης) και (2) εστιάζονται στις εξελίξεις στη δυτικοευρωπαϊκή και βορειοαμερικανική αρχιτεκτονική παραγωγή της κατοικίας του εικοστού αιώνα (Ανδρέας Γιακουμακάτος). Η γεφύρωση των διεθνών αυτών εξελίξεων με την αθηναϊκή πολυκατοικία της αντιπαροχής μένει όμως μετέωρη στον κατάλογο, μολονότι η Μέλπω Δανού και η Τζίνα Σκιαδά αφιερώνουν λίγες από τις δικές τους σελίδες στη μεταπολεμική πραγματικότητα της ελληνικής αρχιτεκτονικής.

Οι προτάσεις των δέκα μελετητικών ομάδων διαμοιράζονται με τη σειρά τους σε τρεις άτυπες ενότητες με τα αντίστοιχα εμβόλιμα εισαγωγικά κείμενα. Οι κοινωνικές ανθρωπολόγοι Παυλίνα Σπανδώνη και Τζίνα Σκιαδά τονίζουν, έτσι, τις σχεδιαστικές προτάσεις που επαναπροσδιορίζουν τις κοινωνικές σχέσεις εντός της κατοικίας, αλλά και τις αρχιτεκτονικές που θέλουν να παρακολουθούν τις «διαβατήριες τελετές» της ζωής εντός τους. Από την άλλη μεριά, η αρχιτέκτων τοπίου Αγγελική Παρα-

Επανακατοικήσεις

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΤΕΛΙΟΣ ΓΙΑΜΑΡΕΛΟΣ

σκευοπούλου εστιάζει το ενδιαφέρον της στις προτάσεις που αξιοποίησαν δημιουργικά στοιχεία φύτευσης, δώματα και φωταγωγούς.

Ο διεπιστημονικός χαρακτήρας του εγχειρήματος αναδεικνύεται καλύτερα μέσα από τις μεθόδους καταγραφής των επιθυμιών των κατοίκων που υιοθετεί η κάθε μελετητική ομάδα. Έτσι, την ίδια στιγμή που η Δάνου και η Σκιαδά επιχειρούν να ανασυγκροτήσουν δύο παράλληλες βιογραφίες (της κατοίκου και του διαμερίσματος της οικογένειάς της), ο Αλέξανδρος Κιτρινιάρης, για παράδειγμα, καταγράφει συστηματικά τη θερμική συμπεριφορά κτηρίων, ανθρώπων, ηλεκτρικών συσκευών και φύτευσης στην τυπική καθημερινότητα ενός αθηναϊκού διαμερίσματος για δέκα ημέρες. Και μολονότι οι προτάσεις των μελετητικών ομάδων αφορούν συγκεκριμένες κατοικίες στο κέντρο της Αθήνας (από ένα ρετιρέ στο Καλλιμάρμαρο, αρχικής κατασκευής 1963, μέχρι τον τέταρτο όροφο πολυκατοικίας του 2000 στην Άνω Κυψέλη), μάς επιτρέπουν επίσης να φανταστούμε και μια πιο γενικευμένη εκδοχή τους, να οραματιστούμε μια Αθήνα που έχει σταματήσει να κλείνει εσπευσμένα, αλλά αντίθετα ξανανοίγει γενναιόδωρα τους ημιυπαίθριους χώρους ως ουσιαστικό στοιχείο της καθημερινότητας των διαμερισμάτων της (Στέλλα Κάτση), μια Αθήνα που έχει μετατρέψει τους φωταγωγούς της σε αίθρια (στα πρότυπα της μελέτης του Βλάση Καραγιάννη, της Αγγελικής Παρασκευοπούλου και της Λίας Πέτρου) ή μια Αθήνα που έχει επαναξιοποιήσει και φυτεύσει τα δώματά της (Κιτρινιάρης).

Νέοι τρόποι διαμόρφωσης των χώρων ενός παλιού διαμερίσματος από τη Διονυσία Τριανταφύλλου και τη Τζίνα Σκιαδά

Η Όλγα Βενετσιάνου και η Αγγελική Σβορώνου πρότειναν τον μετασχηματισμό μιας κατοικίας σε εκθεσιακό χώρο με τη χρήση καθρεπτών, light box και προβολικών μηχανημάτων.

Συμπεριλαμβάνοντας κείμενα και προτάσεις από 12 γυναίκες και 7 άνδρες, το εγχείρημα της Κιούρτη ξεχωρίζει επίσης θετικά επειδή αντιστρέφει τη σχετική αναλογία που γενικά συνηθίζεται στους αρχιτεκτονικούς, εικαστικούς και επιστημονικούς κύκλους στην Ελλάδα. Από την άλλη μεριά, παρά τα ανοίγματα στις άλλες γνωστικές περιοχές και στους κατοίκους, ολοκληρώνοντας την ανάγνωση έμεινα με την εντύπωση ότι το εγχείρημα εκκινεί από, και καταλήγει ξανά, στον κόσμο και τον λόγο των αρχιτεκτόνων. Οι φωνές των κατοίκων και η έκφραση των επιθυμιών τους, προτού αυτές μεταγραφούν από τις μελετητικές ομάδες για να μετουσιωθούν σε προτάσεις, δεν εντοπίζονται το ίδιο εύκολα μέσα στην έκδοση. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι επιθυμίες των κατοίκων φτάνουν στις μελετητικές ομάδες άμεσα μέσα από συζητήσεις, αλλά και έμμεσα μέσα από συμπλήρωση ερωτηματολογίων (Στέλλα Κάτση). Αυτούσιες φράσεις των κατοίκων καταγράφονται σαφέστερα στα κείμενα της Σοφίας Κιούση και του Αντώνη Κιουρκτσή, ενώ οι τριτοπρόσωπες περιγραφές της Διονυσίας Τριανταφύλλου αποπνέουν την αίσθηση της εγγύτητας τους στη φωνή της κατοίκου. Στο κείμενο της Δάνου και της Σκιαδά υπάρχουν επίσης περαιτέρω ενδείξεις εμπλοκής και παρέμβασης της κατοίκου στην πρόταση που σχεδιάζει η μελετητική ομάδα.

Σε κάθε περίπτωση απουσιάζει, όμως, και η καταγραφή της αντίδρασης των κατοίκων στις προτάσεις των μελετητικών ομάδων. Αν όλα αυτά τα στοιχεία της επικοινωνίας και της διαπραγμάτευσης με τους κατοίκους στις διάφορες φάσεις του εγχειρήματος ήταν περισσότερο εμφανή, θα μπορούσε να αποτιμηθεί και το όλο εγχείρημα πιο εμπεριστατωμένα. Μένει, έτσι, μετέωρο το ερώτημα αν αυτοί οι κάτοικοι και οι αντίστοιχες

Επανακατοικήσεις

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΤΕΛΙΟΣ ΓΙΑΜΑΡΕΛΟΣ

μελετητικές ομάδες κατάφεραν τελικά να ξεπεράσουν τους αντίστοιχους «φόβους του αρχιτέκτονα και του πελάτη» που περιγράφει ο Τουρνικιώτης. Πόσο ταίριαζε τελικά ο τρόπος ζωής που υποδείκνυε η κάθε πρόταση επανακατοίκησης με τις επιθυμίες και τις προσδοκίες των κατοίκων;

Στο εισαγωγικό της κείμενο, η Κιούρτη πλαισιώνει την προβληματική των Επανακατοικήσεων και στο σύγχρονο περιβάλλον της κρίσης. Οι προτάσεις των μελετητικών ομάδων πράγματι το αποτυπώνουν, εστιαζόμενες, για παράδειγμα, στη «λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση του διαμερίσματος, με το μικρότερο δυνατόν οικονομικό κόστος» (Σκιαδά) ή στην «αποφυγή οποιασδήποτε δαπάνης που δεν αυτοχρηματοδοτείται» (Νίκος Πατσαβός) ή ακόμη και στον «οικονομικό επανασχεδιασμό» με αναλυτική κοστολόγηση που υπαγορεύει και τις προτεραιότητες σε διαφορετικές φάσεις υλοποίησης της πρότασης, με βάση και τις κυρίαρχες επιθυμίες της κατοίκου (Δάνου και Σκιαδά). Οι λύσεις που προτείνουν οι Επανακατοικήσεις αφορούν φυσικά τις συγκεκριμένες κατηγορίες κατοίκων και διαμερισμάτων που προσείλκυσε αυτή η σειρά δράσεων. Η αντιμετώπιση του ευρύτερου προβλήματος της κατοίκησης στην εποχή της κρίσης θα συνεπαγόταν σίγουρα τη συμπερίληψη ακόμη περισσότερων φωνών και το άνοιγμα σε ακόμη περισσότερες συναφείς γνωστικές περιοχές.

Άλλωστε, αυτό ακριβώς το μεγαλύτερο ακόμη άνοιγμα προς τα έξω συνήθως διαδέχεται την εφηβεία, και αυτό ακριβώς εύχομαι στην έρευνα της Κιούρτη τώρα. Ξέρω ότι, στα χρόνια που έρχονται, εκείνη θα συνεχίσει να μεγαλώνει με τη συστηματικότητα και τη φροντίδα που τη χαρακτηρίζει. Καταγράφοντας την παρούσα φάση μιας έρευνας που κτίζεται εδώ και πολλά χρόνια με μέθοδο και υπομονή, οι Επανακατοικήσεις μάς κάνουν έτσι να αναμένουμε με ακόμη μεγαλύτερο ενδιαφέρον και την επόμενη.

(Οι Επανακατοικήσεις πραγματοποιήθηκαν στις 20 και 21 Μαΐου 2015 στη Διπλάρειο Σχολή και στις 6 Ιουνίου 2016 στη Μικρή Σκηνή της Στέγης, στο πλαίσιο των δράσεων του Συνδέσμου Υποτρόφων και με την αρωγή του Ιδρύματος Ωνάση.)

(Ο Στέλιος Γιαμαρέλος είναι αρχιτέκτων.)

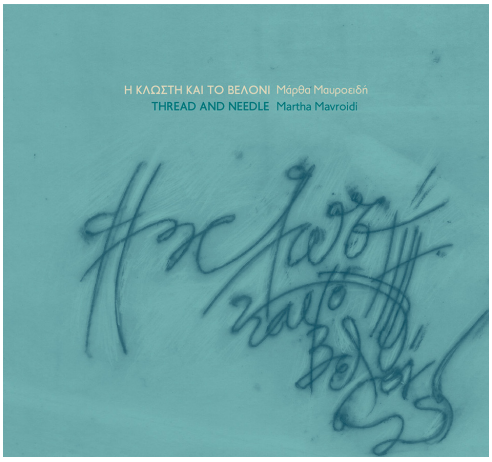
Η πρόταση για «Το σπίτι με το περισκόπιο» (Αντώνης Κιουρκτσής, Σοφία Κιούση)

Παράδειγμα διαμερίσματος στην Άνω Κυψέλη, το οποίο ενσωματώνει το φυτικό υλικό στη σύγχρονη κατοικία (Αλέξανδρος Κιτρινιάρης, Αγγελική Παρασκευοπούλου)

Τραγούδια «κεντήματα» με... κλωστή και βελόνι

ΓΡΑΦΕΙ Η ΖΩΗ ΖΕΝΙΩΔΗ

Μάρθα Μαυροειδή, *Η Κλωστή και το Βελόνι* **(Violins Productions, 2017)**

Εξαιρετική η τελευταία δουλειά της υποτρόφου Μάρθας Μαυροειδή *Η Κλωστή και το Βελόνι*, ένας δίσκος-ύμνος στην ανθρώπινη φωνή. Η Μάρθα Μαυροειδή και το Κουαρτέτο Γιασεμί, μαζί με τους Eva Quartet, Αργύρη Μπακιρτζή, Σαβίνα Γιαννάτου, Ειρήνη Δερέμπεη, Βαγγέλη Καρίπη, Τάσο Πούλιο και Γαβριήλ Νικολάου Πεντζίκη, καθώς και πληθώρα άλλων φωνών, δημιούργησαν ένα έργο που πραγματικά προσφέρει στην ελληνική μουσική.

Το CD περιλαμβάνει παραδοσιακά τραγούδια σε διασκευή της Μαυροειδή, καθώς και δικά της κομμάτια. Πιο συγκεκριμένα, στο CD ακούγονται οι εξής διασκευές:

- «Θαλασσάκι», τραγούδι βασισμένο στο παραδοσιακό τραγούδι από τη Σκύρο «Μανώλαρος»

- «Αλεξανδρής», παραδοσιακό τραγούδι από τη Θράκη

- «Κοιμάσαι, κόρη μ'», παραδοσιακά κάλαντα από το Μεγάλο Μοναστήρι της Ανατολικής Ρωμυλίας

- «Ρουμάνικο», σύνθεση του Vasile Pandelescu με τίτλο «Geamparale de la Fetesti»

- «Ο Καύκος», παραδοσιακό ριζίτικο τραγούδι

- «Ταχτάρισμα», παραδοσιακό ταχτάρισμα από το Κρανίδι Αργολίδας.

Επίσης, ακούγονται τα εξής τραγούδια σε μουσική της Μαυροειδή:

- «Γιερεβάν», σε στίχους του Γιώργου Βεντούρη

- «Σελήνη», σε στίχους του Νίκου-Γαβριήλ Πεντζίκη (ο οποίος έχει γράψει και το εισαγωγικό κείμενο του CD).

Τα παρακάτω τραγούδια είναι όλα σε στίχους και μουσική της Μαυροειδή: «Γιασεμί», «Ντάφκος και Λεύκα», «Τρελό κουνέλι», «Γκαρίπ», «Στάνι Πάντο».

Τέλος, το CD περιλαμβάνει ένα πολύ ιδιαίτερο τραγούδι, το «Χαϊκού», πάλι σε στίχους και μουσική της Μαυροειδή, σε συνεργασία με τον Νικόλα Βεντούρη.

Σε συνολικά 14 τραγούδια, η Μαυροειδή και η παρέα της δημιουργούν μια εντυπωσιακά όμορφη ατμόσφαιρα που αποτελείται μόνο από φωνές. Μόνη της η Μαυροειδή, με έναν, με λίγους ή ακόμη και με πολλούς, φτιάχνει ένα CD το οποίο μας ταξιδεύει σε πολλούς «τόπους», κυριολεκτικά

Τραγούδια «κεντήματα» με... κλωστή και βελόνι

ΓΡΑΦΕΙ Η ΖΩΗ ΖΕΝΙΩΔΗ

και μεταφορικά. Νοσταλγία, γλύκα, ομορφιά, χαρά, έρωτας χρωματίζουν τις υπέροχες δημιουργίες αυτού του CD. Φωνές υπέροχες, πάντα γλυκιές και όμορφα δουλεμένες, που δεν χρειάζονται κανένα όργανο να τις συνοδέψει, φτιάχνουν μόνες τους ένα εκπληκτικό σύνολο -ένα περιβάλλον με ζεστό και μοναδικό χρώμα. Οι διασκευές της είναι έξυπνες και άρτιες μουσικά, και η όλη σύλληψη του δίσκου πολύ διαφορετική από πολλά άλλα ακούσματα. Οι επιλογές των τραγουδιών είναι εξαιρετικές και τιμούν τη μουσική μας παράδοση. Με τον ίδιο τρόπο η Μάρθα Μαυροειδή μας τιμά με τη σεμνή και ειλικρινή παρουσία της στον χώρο της μουσικής.

(Η Ζωή Ζενιώδη είναι αρχιμουσικός, πιανίστα και πρόεδρος του Συνδέσμου Υποτρόφων του Ιδρύματος Ωνάση.)